III. MATCA

PIESĂ ÎN DOUĂ ACTE, ȘASE TABLOURI

1969—1973

PERSONAJE:

IRINA	viitoarea mamă, 23 de ani
MOŞUL	tatăl Irinei
PRIMA MOMÎIE A DOUA MOMÎIE A TREIA MOMÎIE	trei măşti venite la priveghi, la nevoie — ursitoare
LOGODNICUL (VOCEA)	

ACTUL I

TABLOUL 1

Plouă. Tunete, fulgere, vînt. Un drum de ţară, alunecos. Cîte un copac scos din rădăcină barează trecerea. Decor primordial, din recuzita existentă înaintea teatrului. Irina, mergînd spre casă, pare singura femeie din lume. Ori ultima femeie însărcinată, pe umerii căreia apasă grija imensă pentru continuitate. Paşii spre casă sînt şterşi imediat, cu noroi ; asta o sperie : că nu mai lasă urme. Parcă plouă de cînd lumea.

IRINA *(aleargă degajat, cu părul şi hainele ude, oarecum bucuroasă că participă la un eveniment al naturii. Se adăposteşte sub un copac)* : — Ce umiditate ! Îţi lasă gura apă. Gura e plină de nori şi cînd trăsneşte îţi clănţăne dinţii. Şi le crapă zmalţul... Cică-ar fi scos multe măsele, din rădăcină... furtuna asta... nemaipomenită... O, să ne ţinem bine măseaua minţii... *(Privind roată în jur)* Aş vrea un cuvînt uscat... *(Caută)* „Potopul"... *(Rîde) (Imitînd)* „Nici nu se zvîntase bine primul potop, fundul mărilor şi oceanelor încă mai aburea oglinzile, cînd dracul de data aceasta se hotărî să dezlănţuie al doilea potop ; în primul rînd, ca un *pendant* la celălalt şi apoi pentru că lumea prea se sfinţise"... Poate că aşa va relata cazul viitoarea biblie. *(Rîde, arătîndu-şi dinţii strălucind)* E bine să rîzi în furtună, că-ţi sticlesc dinţii, dacă sînt frumoşi. E frumos să rîzi în furtună cu dinţi frumoşi... Cum mă alint ! *(Cam enervată pe sine)* Dealtfel sînt o proastă. Şi o... sălbatică... *(Mai îndulcind injuriile)* O gîscă... sălbatică... na ! *(Grav)* În jurul meu se întîmplă... nu ştiu ce naiba se întîmplă şi eu... parcă plutesc pe valuri...

pe mări și oceane... Pss ! Parcă a foșnit ceva... *(Ascultă)* Da, a mișcat ceva... am auzit cu urechile mele... *(Ascultă)* *(Strigă)* Care ești, mă ? *(Speriată)* Iar... Așa, ca o frunză... Sau ca un ochi care se deschide... Simți pleoapa... *(Tresare speriată)* Stai, că... stai, că trag *(Imită gestul vînătoresc)* O fi vreun iepure... Acum chem vînătorii... *(Tare)* Vînători, ceva mișcă... pe-aici pe aproape... Parcă în pămînt... o cîrtiță ?.... Simt niște mișcări foarte... foarte speriate... De ființă vie... Uite chiar și-acum... Uf, ce m-am speriat... Cine naiba... profită ca un porc de vremea asta... Cine știe ce se pune la cale... Adevărul e că sînt fericită... da, acesta e cuvîntul... Simt o fericire ciudată... inexplicabilă... de o intensitate extraordinară... aproape ca pe vremea aceea cînd eram mică și uitucă și răsfățată și... în burta mamii... Da, da... răsfățată dar nu... uitucă... *(Gest enervat cu mîna)* Dar nu e acum timpul de amintiri. De *astfel* de amintiri... Însă nu-mi explic starea sufletească... aproape similară... În sfîrșit... prostii ! Să mergem acasă, că se întunecă... Vreau să spun, se termină electricitatea din cer... *(Fulgeră)* Uite că a-nceput să pîlpîie... *(Pleacă, face cu greu cîțiva pași. Îi iese în cale un stejar uriaș, cu o scorbură mare, în care se poate sta comod. Studiind scorbura)* Din acest copac... tocmai a zburat un sicriu. A zburat la timp... lăsînd un loc numai bun... pentru preaplinul vieții. *(Rîde, se observă abia acum că e însărcinată. Apleacă urechea ca și cînd ar vrea să-și asculte pîntecul)* Care ești, mă, acolo ? *(Rîde)* *(Intră cu grijă în scorbură. Imitînd caraghios)* Dacă acesta este potopul... poftiți în arcă ! *(Își scoate mîna afară)* Încă mai plouă... nu s-a oprit. Mă temeam că odată intrată aici... fenomenul o să ia o altă întorsătură... și-o să mă lase așa, să plutesc pe uscat. *(Încearcă și cu mîna cealaltă)* Slavă Domnului, plouă ! *(Pe gînduri)* Poate că n-o să se mai oprească niciodată... *(Cuibărindu-se în scorbură)* Acum ne dă mîna să facem și nițică filozofie... idealistă aici, materialistă afară... *(Rîde. Tremurînd de frig)* Mare noroc cu scorbura asta, zău ! Asta s-o fi chemînd... ori cum era expresia

aia : ...„în sînul naturii ?!“ *(Tristețe)* Nu, în sînul naturii eram atunci... în burta mamii... Acum sînt într-o scorbură nenorocită, din care tocmai a zburat... ceva. *(Amintindu-și)* Totul era ca o lumină dulce... pe care o mîncai... cu vîrful degetelor... de la picioare... și de la mîini... și cu toată pielea... Pluteam... *(Tristețe)* N-am mai plutit de-atunci... de-atunci n-am mai... plutit... n-am mai mîncat lumină... cu cotul... sau cu genunchii... amîndoi... N-am mai zburat prin spații infinite... fără nici o dificultate. N-am mai... *(Rîzînd)* Cred că sînt singura ființă din lume... în orice caz, singura din sat... în orice caz, singura din scorbura asta... care are amintiri... din burta mamei... *(Prozaic)* Asta e ciudățenia mea... I-am spus și bărbatului meu, cînd să mă ia : „vezi, că eu am niște *viziuni dinainte*...“ Zice : „le ai des ?“ „Nu, nu te speria, nu sînt... de care crezi tu... Cîteodată.... nu știu cum să-ți explic, cînd e liniște... Ori cînd plouă...“ *(Rîzînd)* Zice că mă joc de-a imaginația, cînd în jur totul e în avînt constructiv. Parcă imaginația n-ar fi și ea tot un avînt constructiv ! Zice : „Alintări intrauterine, dragă. Era cazul să te mai maturizezi... să mai crești cu epoca.“ *(Rîde)* Și iată am crescut, m-am maturizat... și mi-a crescut și burta... s-a maturizat și ea... săraca. Grozav s-a mai maturizat !... Iar plouă și-mi vin în minte tot felul de năzbîtii... De fapt lucruri adevărate... trăite... *(Melancolic)* Ce intens am trăit înainte de-a mă naște !... de-aia mi-e teamă... să nu îmbătrînesc repede... să nu mă fi uzat... să nu fi făcut excese... acolo în rai. *(Tare și răspicat)* Eu am fost în rai... Toți venim din rai... Pe jos... de-a bușilea... *(Îmbrățișînd scorbura)* Mamă ! Mamă ! Adică nu : Natură mamă ! Ce bine e la sînul tău, cînd plouă... *(Sec)* Dar se pune problema să te părăsesc, să ajung acasă. Acasă, acăsică !... Ne mai odihnim oleacă aici și iar o luăm pe jos, prin potop. *(O vreme ascultă ploaia)* Cred că fericirea asta care m-a cuprins așa deodată nu e a mea, ci a *lui*... *(Își mîngîie pîntecul, mare, rotund, care se simte parcă respirînd sub hainele ude)* Sînt inundată de fericirea lui... de-aia mă

simt bine... *(Fulgere, tunete)* Ce contează că a-nceput potopul... Ce contează că digul stă să se dărîme... Toată lumea e la rîu... la dig... Am pus și eu o cărămidă... *(Ride)* De fapt — o balegă, ce-am găsit, oamenii nu m-au lăsat să ridic greutăți... Toți cu gura pe mine : „Fugi, du-te acasă, ne descurcăm noi... Are cine zidi... Dumneata ai altă misiune..." Ca și cînd a naște e o *misiune*... O sarcină. Ciudați mai sînt și țăranii ăștia... Poate că misiunea mea era să rămîn acolo, la valul de pămînt și pietre... să țin piept puhoaielor... *(Pe alt ton)* Oricum, mișcarea ușurează nașterea... Azi am făcut destulă mișcare, dacă nasc chiar azi... *(tristă)* se termină fericirea celui ce-mi va fi fiu... și eu voi fi foarte tristă... întoarsă pe dos ! *(Concentrîndu-se, ca într-o transă)* Atunci... Am simțit cu cîteva zile înainte... dealtfel timpul îl măsuram cu altceva, poate cu genele pe burta mamei, crestînd ca-n roboj... Am simțit că se întîmplă ceva... Așa, ca o boală... Mă încercau niște fiori... necunoscuți pînă în momentul acela... *(Înspăimîntată)* Erau fiorii morții !... pentru că înainte fusesem nemuritoare... Ceva parcă se rotea în jurul meu... Îmi pierdusem capacitatea de-a pluti liber în spațiu... Cădeam... cădeam... cădeam... Și dintr-o dată s-a petrecut acel dezastru... Prăbușirea... totală... *(Oftînd)* Se spune că mama m-a născut greu... Da, îmi amintesc perfect cataclismul... Poate că, instinctiv, nu mai voiam să mă nasc... Mă învățasem cu raiul... și cu nemurirea... Prostii ! Așa spune și bărbatul meu : „Aiureli intrauterine, dragă !" Aici însă în scorbura asta pot să vorbesc deschis... *(Zîmbind)* Și natura e mamă și înțelege... situația... *(Pe alt ton)* M-am văzut adineauri într-o picătură, la lumina unui fulger. *(Cu tristețe)* Nu mai sînt frumoasă... Și e păcat. Femeia trebuie să fie frumoasă pînă în ultima clipă... Tata, murind o să mă vadă în halul ăsta și... moare cu o impresie urîtă despre lume... Băiatul, cînd va deschide ochii, va da peste o magaoaie, mama pădurii.. și-o să se sperie... De fapt, nu sînt chiar așa de speriat... Pînă mai ieri toți bărbații întorceau capul după mine... în afară de omul meu... care întoarce capul după altele... așa cred... așa sper... nu l-am văzut... Iar acum se luptă cu valurile... L-am implorat, să nu se aventureze cu barca prea departe... Știe în ce situație sînt. Știe în ce hal e tata... Săracul, bietul, tata... Dacă nu era așa de bolnav, aș fi mai zăbovit la dig. Situația, oricum, cică e disperată... Numai el nu e disperat... deși... *(Simte o durere și-și duce mîna la pîntec)* Doamne ! Cum se îngrămădesc toate odată ! Îl simt cum dă semne de neliniște... E nerăbdător să se vadă pe lume... să aibă o soartă... un anume... Parcă se zvîrcolește... și... se întoarce cu fața la perete și nu vrea... să moară... *(Explicînd)* Vorbesc acum de tata... Pînă adineauri... am vorbit de pruncul meu... Ce naiba, îi confund ? M-au apucat niște dureri cumplite... parcă îmi pierd șirul... Nu, acum mi-a trecut... Dar aș face mai bine s-o șterg de-aici... măcar că e cald și bine. Avem însă și noi o... cadă... nu, o... Casă... care o fi într-o cadă... unde ne așteaptă o șamă de... probleme... Să mai aruncăm un ochi afară... *(Se uită)* Te apucă tremuriciul. *(Grav)* Ploaia parcă n-ar mai avea sfîrșit. În nori s-au înfipt mii de burlane. Satul nostru s-a pomenit sub o streașină care curge-n neștire. S-au înmuiat copitele vitelor. În unghere, laptele vacilor s-a îndoit cu apă. Norii sînt jos, gîștele sălbatice au vrut să iasă deasupra, să înoate pe ei, dar s-au înecat. Adîncimea unui nor e de zece kilometri... Aluneci la fiecare pas... Pămîntul a luat-o la vale ? Trebuie să am mare grijă de sîni, să nu intre apa... în lapte... Asta ar mai lipsi ! Parcă văd că prima grijă a lui o să fie... problema alimentației. *(Studiindu-se îngrijorată)* Naiba știe dacă-oi avea sîn ! S-ar putea să fie numai așa, de formă... *(Rîzînd)* Am auzit-o pe una odată văitîndu-se că n-are *bust*. Ce caraghioasă sînt ! *(Se codește să iasă, apoi își ia inima-n dinți. Afară, vuietul ploii, se adăpostește lîngă un alt copac. Un trăsnet, stejarul scorburos arde în urmă ca o luminare)... (Privind flacăra)* De necrezut... A așteptat să plec, ca să-și dea foc... sau

să se lase trăsnit... și să-și dea duhul... Pentru cine se aprind astfel de lumînări uriașe ?... *(Siguranță)* Degeaba atita înverșunare !... Pe mine nu mă poate atinge nimic... Atîta timp cît am de făcut treaba asta... Există o solidaritate a lucrurilor începute, care trebuiesc duse la capăt... Solidaritatea lucrurilor gravide... Dacă mai eram încă în scorbură... trăsnetul ne-ar fi ocolit. Da, da, sînt sigură... *(Mingiindu-și pîntecul)* Hai, puișor... *(Tare, ca să acopere furtuna)* Solidaritate a lucrurilor stînd să nască... ajută-mă ! *(Tunete, fulgere. Irina se îndepărtează, alunecînd)*

CORTINA

TABLOUL 2

Interior de casă țărănească. Două camere mobilate diferit, una a tinerilor, alta de veghe. Între ele, o tindă pe unde se intră de afară. Ușile celor două odăi sînt date de perete — se poate vedea și într-una și-n cealaltă. În cea din dreapta, ghemuită în pat, palidă, cu fruntea brobonată de sudoare, Irina, scuturată de durerile facerii. În stînga — Moșul — tatăl Irinei — se chinuie să moară. Moare de *moarte bună*, nu-i pare chiar așa de rău. Moartea bună, ca nașterea ușoară...

A cerut să i se aducă aproape coșciugul, pe care și l-a pregătit din timp. Moșul și Irina discută fiecare din odaia lui, de pe patul respectiv de suferință.

MOȘUL : Știi că a început să pută..

IRINA : Ce ? Cine ?

MOȘUL : Tronul ăsta... pînă mai ieri mirosea frumos, a stejar... acum pute a rășină... Mi l-o fi schimbat cineva ?

IRINA *(chinuită de dureri)* : Cine să-l schimbe ? Ce vorbă e asta ?

MOȘUL : Eu parcă-l comandasem de stejar... pînă *ieri era* de stejar... pînă mai adineauri... *(Hotărît)* Eu în brad nu mă bag... nici...

IRINA : Nu te mai gîndi la asta...

MOȘUL : Dar la ce să mă gîndesc... la femei ?

IRINA *(încercînd să zîmbească)* : La.

MOȘUL : Tot umblă una pe-aici... tot dă tîrcoale... una cu coasă...

IRINA : Ți-am spus să nu te mai gîndești la...

MOȘUL : Păi ce asta nu e tot femeie ? Ori o fi... fată mare ? Eu zic că poate s-or fi amestecat mirosurile... A stat la un loc cu cele de brad... și mirosul sănătos... reavăn, al coșciugului de stejar a trecut la celelalte... care sînt ieftine ca braga... și nu te țin decît pînă la groapă... și cîteodată nici pînă acolo... Am auzit că unul a căzut pe drum... și s-a trezit... că nici nu murise de tot... Îl îngropau ăia așa... Și altmintrelea...

IRINA : Ce tot spui ? Ce altmintrelea ?

MOȘUL : Mirosul de rășină s-a luat la al meu...

IRINA : A !

MOȘUL : Pentru că uite... *(Încearcă să respire)*... nu mai pot nici să respir... din cauza rășinei...

IRINA : Ăsta e ozon, aer tare...

MOȘUL : Din coșciug ?

IRINA : Zi mai bine că n-ai chef să mori... De ce-ai cerut să ți se aducă lada aia lîngă nas ?

MOȘUL *(se scoală și stă pe coșciug)* : De-aia am cerut...

IRINA : De ce ?

MOȘUL : Ca să nu-l mi-l schimbe... și tot... parcă... *(Studiază capacul)* Naiba să-l ia... cred că e tot al meu... *(Pe alt ton)* Să nu vă grăbiți să mă băgați în pămînt... să chemați un doctor de la oraș să-mi ia pulsul... după ce-oi muri... că la asta se pricep și ei... Și după ce-o zice el : „e dus..." să mai așteptați trei zile... nu poți fi niciodată sigur... și dacă nu fac nici o mișcare... gata... Dar în timpul ăsta să-mi dați toate onorurile... Adică... așa cum e la noi obiceiul... Să mă plîngeți, să mă jeliți...

IRINA *(ca să-l liniștească)* : Mai e pînă atunci...

MOȘUL : Vrei să spui : „Să ne vedem noi acolo“... *(Rîde mînzește)*

IRINA : Tată... ce vorbe... Cine-ți vrea moartea ?

MOȘUL : Aia cu coasă...

IRINA : Te mai doare ?

MOȘUL : Nu m-a durut nimic toată viața... decît sufletul... acum nu mă mai doare nici sufletul... și de-aia nu mă simt bine... Nu știu ce am...

IRINA : Doctorii au zis că n-ai avea nimic...

MOȘUL : La vîrsta mea, cînd n-ai nimic e foarte grav ! E grav rău. *(Se ridică și cotrobăiește printr-o lăviță, scoate niște haine)*

IRINA : Da' ce faci acolo ?

MOȘUL : Nimic... mă gătesc.

IRINA : Păi, unde te duci ?

MOȘUL : M-oi duce eu unde m-oi duce... *(Îmbrăcîndu-se cu greu)* Parcă nici țoalele ale bune... nu-mi mai stau bine... Dacă-aș mai avea timp, m-aș duce la croitor să le mai ajusteze... *(Rîde)*

IRINA : Niciodată n-am știut cînd vorbești serios și cînd glumești... serios. Văd că și acum te ții de șotii...

MOȘUL : Bine ar fi să fie... șotii... Chestia e că... ia te uită !...

IRINA *(speriată)* : Ce ?

MOȘUL : Mă-ncălțai c-un ciorap pe față și unul pe dos... Dar nu am putere s-o iau de la capăt... Așa m-o primi... la judecata de apoi ?... Nu s-or lega ăia de mine ? Mi-e să nu-nceapă să rîdă... *(Se lungește în pat)* Aoleo-leo ! *(Oftează)* Bine mai e și gătit de moarte... Știi că ți-ai luat o grijă... Ba două : și grija vieții de apoi !

IRINA *(încercînd să schimbe vorba)* : I-auzi cum plouă afară...

MOȘUL : Măcar de-ar veni potopul... adică, lasă să nu mai vină... Nu e bine că plouă. Știi : la balega subțire, puțintică ploaie mai trebuie... Mie asta mi-o fi-mputinat zilele...

IRINA *(geme, oftează)* : Ba o să trăiești mai mult ca mine...

MOȘUL *(urmărindu-și un gînd al lui)* : Eu ziceam că omul, cînd e să se termine, i se termină mai întîi mintea... A mea văd că e limpede...

IRINA : Ai minte să mai dai și la alții...

MOȘUL : Dacă-aș mai avea și putere... Uite, abia mă-nchiotorai la cămașă. Dar tu ce faci acolo ? Nu vii să-mi ții lumînarea ?

IRINA : Păi... chiar mori ?

MOȘUL : Oi muri.

IRINA *(dă să se ridice, iar o seceră durerile)* : Păi, așa moare omul ? Ca dumneata... teafăr ?... cu mintea totală ? Și glumind ?

MOȘUL : Glumă a fost viața. Asta e... serios... *(Căutînd ceva)* Da' căciula pe unde mi-o fi pus-o mă-ta ?

IRINA : N-ai mai umblat cu ea *de-atunci ?* Or tot fi vreo cinci ani.

MOȘUL : Păi dar ! Or fi vreo cinci ani. Că ea s-a grăbit...

IRINA : Nu știu unde e... și nici n-am putere s-o caut...

MOȘUL : Las-o... Și-așa ar fi trebuit s-o țin în mînă... Cică nu e voie să stai cu căciula-n cap nici în rai nici în iad... În iad, că e prea cald... dincolo că... nu e voie... Că sînt numai sfinți... Așa, cînd închid pleoapele... citeodată... îmi vine amețeala și parcă-i văd, grupuri, grupuri... stau la taină... Nu ți-aduseși aminte ?

IRINA : Ce ?

MOȘUL : Unde-a pus-o mă-ta ?

IRINA *(cu gîndul în altă parte)* : Ce ?

MOȘUL : Căciula...

IRINA : Așteaptă puțin, tăicuță... mă scol eu și ți-o caut... Dar uite... cum mă mai seceră... *(Geme, se vaietă)* Uf, Doamne !

MOȘUL *(după un timp)* : Pe mine mă jelești ?

IRINA : Iar m-au apucat...

MOȘUL : Asta e bine...

IRINA *(țipă ascuțit)* : Groaznic... e groaznic... cum să fie bine ?

MOȘUL : C-o să vină altu-n loc. Nu rămîne casa pustie după noi... Vezi, să fie băiat.

IRINA *(glumă chinuită)* : E cam întuneric, nu mai văd nimic. S-ar putea să fie fată... că mi s-au împăienjenit și ochii...

MOȘUL *(cu vocea sfîrșită)* : Ce zici, mai ai mult ? Tu dă zor acolo, că dacă-aș ști că se termină repede, aș mai aștepta.

IRINA *(veselă)* : Tată, ce bine că ești cu mine în momentele astea... mă faci să rîd și mai uit...

MOȘUL : Eu aș veni să te ajut... știu cît s-a mai chinuit și cu tine biata maică-ta... dar mi-e rușine — una... și — două : mi-au înțepenit rău picioarele... Le simt ca pe niște buturugi. Sînt și reci ca gheața...

IRINA : Eu parcă am foc în burtă...

MOȘUL : N-ai vrea să facem schimb ? *(Rîde)*

IRINA : Dacă mi-ar sta-n puteri... *(Țipă foarte tare)* Mor...

MOȘUL : Ei, ce e gălăgia asta ?... Nu, nu mori... Dar ți-e mai greu, că ești intelectuală... De-aia ți se pare așa... peste mînă... Bunică-ta se ducea cu mîncare la oameni pe cîmp... și cînd venea acasă, se-ntorcea cu plodu-n baniță... Îl aducea-n baniță în cap, printre oale... linguri... Îl făcea la umbra vreunui mărăcine, pe unde-o apuca... Năștea urgent... în vreun tufiș, ca dihăniile. Așa a făcut paisprezece... Eu sînt al treisprezecilea...

IRINA : Număr cu ghinion. *(Geme)*

MOȘUL : Întotdeauna am fost al treisprezecilea... De-aia mă prăpădesc acum... *(Geme)* De-aia mă curăț... *(Geme)* Mai ai ?

IRINA : Vai !, of... Aoleu...

MOȘUL : Așa... dă-i zor... *(Geme)*

IRINA : Mi-e milă de tine...

MOȘUL : Mai bine... ai anunța moașa... Adică, eu ar trebui... dar cum ? Parcă acum mă-nțeapă sub o coastă...

IRINA *(răcnește)*

MOȘUL : Vezi ? Mai bine nu te dădeam la școală... nășteai fără dureri... ca proasta... Mă-ta, cu patru clase primare, abia te-a făcut... iar tu, care ai și normala... să vezi ce greu o să-ți vină. O să ai nevoie și de moașă... Satul nostru mai are moașă ?

IRINA *(gemete)* : Au... Are... Dar ce legătură are cartea cu... asta ?

MOȘUL : Da, că slăbește... gingiile... Ți-am spus de bunică-ta... paisprezece și nici nu știa să-i numere... *(Rîde)* Sănătoase vremuri !

IRINA *(se vaietă)*.

MOȘUL : M-da... Da... Dacă tot așa de greu ar oua și găinile, ce jale ar fi prin curte...

IRINA : Nici ele n-or fi cotcodăcind de drag... Ba de drag... abia aștept să cotcodăcesc și eu... *(Pauză)*

MOȘUL : Ce se mai aude ?

IRINA : Nu mă mai face să rîd că... lepăd... Nu trebuie să mă forțez... *(Geme)* Cum e cînd mori ?

MOȘUL : Nicicum. Te termini ca o lumînare.

IRINA : E-he !

MOȘUL : Lumînări om avea noi mai multe, văd că asta se termină și eu nimic... nu mor neam !

IRINA : Ce faci, îți ții singur lumînarea ?...

MOȘUL : Dacă n-am și eu copii... care să sară. *(Trist)* Să știi de la mine... că degeaba-i mai faci...

IRINA : Păi dar...

MOȘUL : Decît să mori ca un păgîn, fără lumînare, mai bine... Eu sînt și nespovedit, asta o știi ?

IRINA : Puteai să te gîndești mai demult... de cînd ți-ai comandat coșciugul.

MOȘUL : Ce să-i spun popii ? Îi spui și el e cu gîndul la ale lui... la colivă... la... ale lui... Dar acum m-aș spovedi... Pe cine să trimit eu după el ?

IRINA *(zîmbind)* : Dacă mai aștepți oleacă, îl trimitem... pe-ăl mic...

MOȘUL : Aia e, că nu pot să mai am răbdare... Tu mă asculți ?

IRINA : Te ascult, dar nu sînt popă...

MOȘUL : Nu contează, ești fata mea... mai curată ca un preot... Auzi, fata mea... *(Tace)* Nu știu cu ce să-ncep.

IRINA : Vezi că lumînările sînt acolo la capul patului... Poți să te-ntorci ?

MOȘUL : Pot să mă-ntorc... dar nu de la groapă... că de-acolo nu se mai întoarce nimeni... *(Căutînd după lumînări)* Lasă, că mă descurc eu... Tu vezi acolo

de treaba ta... să meargă mai repede... Să nu se-ncurce vreo iță... Auzi ?

IRINA : Aud.

MOȘUL : Cum am trăit eu pînă la vîrsta asta ?

IRINA : Cum ?

MOȘUL : Parcă-aș fi băut aghiasmă, asta nici de sete nu ține, nici de foame... nici sfînt nu ajungi... *(Năduf)* Uite-așa am trăit... N-am priceput mare lucru... Noi aici am trăit pur și simplu... Nu ne gîndim la viață decît în ceasul din urmă.

IRINA *(ca s-o dea pe glumă)* : ...și atunci cam un sfert de ceas...

MOȘUL *(grav)* : Că vine... una... și ne face semne... și se strîmbă la noi... și zice „Mai iute ! Mai iute ! Mișcă-te, putoare". Și cînd ți-a zis „Mișcă-te !" ai și încremenit. Eh ! Uite-așa e la țară, mereu după soare, și după anotimpuri... și-ntotdeauna e de făcut cîte ceva... Știi ce : dacă mor să mă-ngropați la oraș ! Acolo știu că m-oi odihni... Ba nu ! Că te pomenești că pun ăia ceasul să-ți sune la cap... Noroc că soarele nu sună cînd răsare.

IRINA *(rîde)*.

MOȘUL : Ei, fato... cum a fost, a fost... A fost bine ! Dar m-a luat acum cam pe nepregătite, de-aia-mi pare rău... Coșciugul mi l-am făcut eu din vreme... dar uite, că nu mai am putere să mă bag în el... Că m-a luat pe neașteptate... *(Face eforturi să intre în coșciug)*.

IRINA *(cam enervată)* : Stai cuminte... unde te bagi ? Ce te tot foiești ? Că parcă te răsucești în burta mea...

MOȘUL : Te pomenești că nici nu m-am născut... că bine zici ! Atunci aș mai avea o șansă, nu ? *(Rîde greu)* Doamne, iată-mă. Te țicură rău ?

IRINA : Cumplit.

MOȘUL *(speriat)* : Păi eu... cui mă mai spovedesc... că e un cîntec jelui-m-aș și la pietre.

IRINA *(luîndu-și rolul în serios)* : Spune ce ai pe suflet... dar repede... că mi-e că mă prăpădesc înaintea dumitale... Ai făcut păcate multe ?

MOȘUL : Da' de unde !... Nici de-astea n-am prea avut timp... Puteam fi mai fericit... dar nu s-a putut...

Maică-ta, tot așa... De ce m-o fi lăsat pe mine singur, să mă chinui ?

(Tăcere grea, întreruptă de gemete dintr-o parte și din alta)

IRINA *(uită o vreme de bolnav, mistuită de propria-i durere fizică. Vorbește singură... ca și Moșul. Replicile lor, pentru cîteva momente, nu se mai întîlnesc, nu-și mai răspund... sînt fragmente de monolog)*.

MOȘUL *(gemînd)* : Ai auzit de doctorul Paicu ?

IRINA : Nu... Era mamoș ?

MOȘUL : Da' de unde ! Se uita la plămîni. Dar s-a-mbolnăvit de cancer... Cu o lună înainte, și-a anunțat ziua și ora cînd o să moară. Cu precizie, că așa a fost. În ziua respectivă, cînd se apropia ora 11, cum zisese el, îi dă telefon celui mai bun prieten... O să bată ora 11, zice, nu vii... să mai stăm puțin de vorbă.

IRINA *(se vaietă)* : Doamne, Dumnezeule...

MOȘUL : Vine ăla, vorbesc ei ce vorbesc...

IRINA : Despre ce vorbeau ?

MOȘUL : De una de alta, ca între bărbați. Și cînd să bată ceasul, c-avea un ceas de-ăla... care se bate cu pumnu-n piept... el se uită la ceas și zice : „Ei, acum gata, m-oi duce."

IRINA *(pierzînd șirul)* : Păi, parcă prietenul venise pe la el... Bolnavul unde zicea că se duce ?

MOȘUL *(continuînd)* : Asta i-a-nnebunit pe toți... doctorii, prietenii lui de pe la spitale... și-au dat seama că Paicu ăsta, din moment ce prevăzuse totul cu atîta precizie, descoperise și leacul.

IRINA : Care leac ?

MOȘUL *(cam enervat)* : Nu poți să fii și tu puțin atentă ?

IRINA : Am niște dureri cumplite...

MOȘUL : ...descoperise leacul cancerului... și-a dus secretul cu el, că se certase cu colectivul.

IRINA *(țipînd)* : Nu vreau să mai aud de morți.

MOȘUL : Liniște. Să nu mai aud de nașteri.

IRINA *(după o pauză)* : În preajma Anului nou... oamenii parcă se iubesc mai mult... n-ai observat ?

MOȘUL *(țîfnos)* : Ba.

IRINA : Anul trecut mă-ntîlnesc cu unul... schimbasem cu el două, trei vorbe... demult, îl și uitasem... mă privește lung, mă apucă de mînă și zice : „Vino, să mai prindem anul ăsta“ *(Rîzînd)* Așa, nitam-nisam !

MOȘUL : Era nebun ?

IRINA : Nu... adică n-aș crede...

MOȘUL : I-ai dat peste mînă ?

IRINA : Da, dar mi-a rămas întipărită expresia lui de disperare... de om care parcă se înecă... și... eu știu ! „Vino, să mai apucăm anul ăsta.“

MOȘUL : Un stricat...

IRINA : Nu, că... ce-ai crezut ? Nu voia cine știe ce. Venise în sat cu caravana... și dorea să mă ia la film... Știi, ca să se laude c-a văzut un film cu mine... în anul care a trecut. Că, mă rog, a făcut ceva în anul care a trecut... o activitate oarecare...

MOȘUL : Eu aș vrea s-apuc... anul care vine... *(Rîde)* Dar mă dor toate oasele.

IRINA : Parcă nu te dureau...

MOȘUL : Înainte, mă durea carnea... acum mă dor numai oasele... s-a ales durerea... cum scrie la biblie...

IRINA : Unde scrie ?

MOȘUL : C-or să se aleagă apele de uscat... *(După o pauză, oftînd)* De ce nu am eu cancer ?

IRINA : Dacă nu te-a pricopsit Dumnezeu.

MOȘUL : Măcar știam de ce mor... eram împăcat, poate chiar mîndru că mor de-o boală importantă, fără leac... Că l-am întrebat și eu pe sanitar : „Acum, că mă prăpădesc, aș vrea să știu și eu... poți să-mi spui... am cancer, așa e ?“ Zice : „Nu“. „Dar ce am ?“ Zice : „Nu știu... Parcă n-ai avea nimic“ *(Revoltă)* De ce în fața morții știința ta tace ?

IRINA : A mea ?

MOȘUL : A ta, că te-am dat la școală... Ești învățătoare... A voastră, a învățaților, a doctorilor. Ăla de ce-a zis : „Nu știu ?“

IRINA : Nu era doctor, era medic veterinar.

MOȘUL : Mare deosebire ! Toți se pricep la fel... Numai Paicu ăla poate că dibuise ceva... dar apucase să nu fie înțeles de colectiv... Păcat ! Discuția asta am auzit-o-n căruță, toți îl căinau.

IRINA : Acum, dacă avea cine să-l anunțe, tot veterinarul ar fi venit...

MOȘUL : Cum trece și viața asta ! *(Oftează)*

IRINA : Vine cealaltă...

MOȘUL : A și venit... e sub pat.

IRINA : Poate sub patul meu... dar nu pot să mă uit...

MOȘUL : În pîntecul tău. *(Rîde)*

IRINA : Unii la o simplă răceală... și se pierd cu firea... Nu mai știu să lege două cuvinte. Intră panica-n ei. Și dumneata, tată... cine-ar crede, că... Dacă te-ar auzi cineva, care nu te-ar vedea că ești în tron, dacă te-ar auzi spunînd așa la năsărîmbi, ar crede că joci un rol... Ori că te pregătești de nuntă.

MOȘUL : Să-i zicem și nuntă... dacă altfel nu se poate. Mai știi... de-aia m-oi fi și gătit așa.

IRINA : Întotdeauna ai rîs de primejdii...

MOȘUL : Rîzi, că n-ai ce face. Am văzut eu unul pe front... Îl făcuse un obuz bucăți, bucățele și el tot cu zîmbetul pe buze... Numai că o buză era-ntr-o parte, și alta la vreo zece metri... Spunea ceva vesel al naibii... dar nu se mai deslușea bine... începuse să răsară iarba prin rîsul lui. *(Pauză)* Cîți ani or fi de cînd am murit ?

IRINA : Mă-ntrebi pe mine ?

MOȘUL : Că n-oi vorbi singur.

IRINA : Eu nu vorbesc cu stafiile.

MOȘUL *(oftează)* : Parcă sînt dus... de vreo sută de ani... Una sută de... de lei... adică, vreau să spun... de ani... Mi s-a cam îngreunat limba... *(Speriat)* Am aiurat ?

IRINA : Un pic... Te crezi mort de mult...

MOȘUL : De unde știm noi că nu e-așa ? Ia aprinde lumina... să mă uit...

IRINA : Nu pot...

MOȘUL : Păi vezi ? *(Pauză)* Mă gîndeam la Rița... maică-ta... să tot fie o sută de ani... de cînd... una sută de ani... un pol...

IRINA *(speriată)* : Tată !

MOȘUL : Ce zice ?

IRINA : Cine să zică ?... Dumneata nu mai vorbești bine...

MOȘUL : Gata... mi-a trecut... am avut așa o sfîrșeală... Tot așa o să treacă și după ?

IRINA : Cine ?

MOȘUL : Vremea... Tot așa repede ?...

IRINA : A ! Păi, eu știu ?

MOȘUL : Odată mă lăsară toate puterile... Tu mai ai mult ?

IRINA *(hotărîtă)* : M-am răzgîndit. Îl lepăd. *(Țipînd)* Nu mai vreau... Nu mai vreau... să nasc. *(Încet)* Ce rost ar avea ? E cumplit să trăiești... cum ai trăit tu... Războaie... mizerie... secetă... morți în dreapta și-n stînga...

MOȘUL *(îndîrjit)* : Ce dacă ! Sînt morții tăi... cum să te lepezi de ei ?!... Nu mă judeca tu pe mine... că acum mă dau jos din... și vin la tine... și-ți dau vreo cîteva... scatoalce... că încă n-am murit... ce mă judeci tu, vrută ? *(Acces de tuse)* Ia te uită !

IRINA : Nu mai vreau ! *(Zgomote surde în camera femeii, bufnituri)*

MOȘUL *(după o pauză, ascultînd zgomotele)* : Faci ?

IRINA *(mînioasă)* : Ba ! Îl omor. *(Țipă)* Nu mai vreau să aduc pe lume pe nimeni... Nu mai pot... Mai bine îl omor în pîntec... E mai bine de el... Nici nu simte nimic... E ca și cînd ai călca o frunză... n-o doare... și-o scapi de viscolul iernii... *(Plînge)*

MOȘUL : Dacă plîngi, înseamnă că-ți pare rău de ce era să faci... Astea sînt sclifoseli de cucoană... Dacă erai țărancă, nu te-apucau năbădăile... Te-ai coconit pe-acolo... pe la Bălcești. Tot ce e de la Dumnezeu trebuie să trăiască...

IRINA : Atunci dumneata, de ce să mori !

MOȘUL : Eu am trăit destul... Oho, prea destul. Că n-o s-o duc cît veacul. Așa zicea și Moșu Cornea, săracu ! Și-a trăit un veac și jumătate. Îți mînca oaia la o masă... și dormea, fie vară, fie iarnă, afară, pe prispă.

IRINA : Cînd spunea că n-o să trăiască cît veacul, el poate se gîndea la veacul al doilea.

MOȘUL : Păi dar ! D-apoi cum ! Avea nepoți, strănepoți și stră-strănepoți. Era ca un stejar uitat într-o poiană... tot aștepta să-l trăsnească și pe el... Satul întreg nu-l știa decît bătrîn... de vreo sută de ani i se spunea „Moșul". *(Oftînd)* Și mie mi se spune de mult „Moșule", dar nu știu dacă apuc s-ajung măcar bunic... *(Cu speranță)* Mă văd eu bunic ?

IRINA *(tristă)* : Nu știu... Mi-e c-a murit... Parcă nu mai mișcă... *(speriată)* Dac-o fi murit ? L-am bătut cam tare...

MOȘUL : Măcar l-ai bătut la fund ? *(Sigur)* Nu pățește el nimic. Bătaia mumii e ca mîngîierea străinului.

IRINA : Îi ! Iar a mișcat. Trăiește... *(Alintînd)* Mă, băiețaș !

MOȘUL : Aș vrea să-l botezați... tot ca pe moșu-su... Ion !

IRINA : A, nu... În nici un caz... Încă un Ion ? Mai bine Stan...

MOȘUL : Asta nu-mi place mie... Eu am apucat aici pe unul Stan... care toată viața a păscut caprele... Mai bine Gheorghe, ca pe Băzăvan...

IRINA : Nu vreau.

MOȘUL : Vasile ?

IRINA : Prea e la coada alfabetului... îi iau toți înainte...

MOȘUL *(enervat)* : Oricum... numai să nu-l botezați Jack ori John... ori... chestii de-astea, că-l dau dracului... Nu-l mai recunosc de nepot. Să nu-mi pociți numele băiatului ! *(Pauză. Zgomote în camera bolnavului.)*

IRINA : Ce faci acolo ? Ce tot troncăi ? *(Zgomote)* Hei, ce se-ntîmplă-acolo ? Ziceai că nu mai ai putere ? Ce răstorni ?

MOȘUL : Nimic... Mă băgai în sfîrșit în ladă... în corabie... Mă urcai în Arca lui Noe...

IRINA : Îți arde de joacă...

MOȘUL : Aici parcă e mai cald... Mă luă cu frig... Aici e mai cald.

IRINA : Măcar îți vine bine ?

MOȘUL : Ba mă cam ține... aici... sub o coastă... *(Rîde)*

IRINA : Te ține ?

MOȘUL : Sub o coastă... în partea ailaltă... N-o s-ajung eu prea departe nici cu luntrea asta...
IRINA : Ce-ți trebuie să mai călătorești ?
MOȘUL : Asta așa e. Omul cît e tînăr... ar vrea să dea ocol pămîntului... și cînd se strîmbă magaoaia la el... intră singur în gaură de șarpe... Ca și cîinele, cînd e să moară... că-ți vine pe prag... și moare credincios... pe prag, ca să-l vadă stăpînul... Măcar el crede în stăpîn... Dar noi... în cine să credem ?
IRINA : În prag...
MOȘUL : Că bine zici... Eu sînt acum... în prag... Dar nu pot să-mi dau duhul pînă nu l-oi vedea... Auzi ?
IRINA : Ce ?
MOȘUL : Știi cum e obiceiul pe aici... or să vină ăia la priveghi...
IRINA : La ce să vină ?
MOȘUL : Să mă privegheze... așa se zice. Adică să stea cu mortul în prima noapte... cînd îi e sufletu încă în casă... și datoria lor e să-l distreze... să nu se simtă singur. Așa e obiceiul... Aștia sînt cam slobozi la gură... cam spurcați... că nu-i cunoști... Sînt împodobiți ca naiba... și-atunci ei vorbesc verzi și uscate... Să nu te superi... Și eu am făcut multe priveghiuri... E chiar plăcut... și pentru rude... că le faci să rîdă... Mai uită. Moare un om — dar asta nu-nseamnă că s-a isprăvit lumea... Ai vii, e musai să se distreze... Să nu ia jalea... Viii trebuie să-și trăiască viața... *(Pe alt ton)* Acușica parcă mi-e sete.
IRINA : Sete ?
MOȘUL : Sete. Dar nu pot să mai ies... Mai bine rămîn aici... Abia mă mai încălzii. Afară tot mai plouă ?
IRINA *(ascultă)* : Tot...
MOȘUL : Ce să mai ies !... Pentru un strop de apă... Oricum, sînt mai la adăpost... Dar nu știu de ce mi se tot usucă limba... Nu pot nici să mă răsucesc... Aici crăp... Eu mi-am încheiat socotelile cu viața... Am tras linie... și m-am culcat sub linie... Mă duc și vă las. Și-i spui omului tău să nu dea-n tine.
IRINA : De ce să dea ?
MOȘUL : Dacă n-o semăna cu el...
IRINA *(rîde)* : Dar cu cine să semene ?

MOȘUL *(speriat)* : Dar cine-a tăiat stejaru ăla din fața casei ?... Parcă nu l-am mai văzut în ultima vreme.
IRINA : Păi, cum să-l mai vezi în fața casei, dacă stai în el... N-ai zis dumneata... că vrei să fie de stejar... ? *(Pauză)*
MOȘUL : Cocorii s-or fi dus ?
IRINA : Dus...
MOȘUL : Și... verzele ? Au zburat și ele... spre țările calde ?
IRINA : *Berzele* poate... că verzele le-am băgat în putină...
MOȘUL : Așa... așa... în putinele calde... Nu știu de ce... Ori despre cine vorbeam ? Mi se cam încleștează fălcile... Abia dacă mai pot să... țip... *(Țipete)*
IRINA : De ce-oi fi țipat așa de tare... parcă nu m-a durut prea rău... ca acuma... Parcă nici n-a fost glasul meu...
MOȘUL *(țipă)* : Doamne, Doamne...
IRINA *(țipă)* : Doamne, Doamne...

(Țipetele și vaietele se întețesc în ambele camere. Întuneric.)

IRINA : Aud bine ? A început să se bată acolo... să țipe... să vocifereze ! *(Ascultă)* Se rupe ceva din mine... ah... Pss ! Iar a-nceput să vorbească...
MOȘUL : O bară ! Dați-mi o bară, să mă prind... de ceva. Cum se clatină cerul... De ce n-ați pus lanțuri pe lîngă prăpastie ?... Cad !... O frînghie !... Aruncați-mi iute o frînghie... să mă agăț... Ce gol imens...
IRINA *(strigă către Moș)* : Nu mai mototoli așa lumînarea, că nu e frînghie... Mă apucă și pe mine durerile... Ah, mor... Mai întîi mor eu...
MOȘUL : Cine mă aruncă pe fereastră ? De la înălțimea asta... Saci azvîrliți pe fereastră dintr-o magazie într-alta. Dintr-o lume într-alta... Lăsați-mă mai bine să putrezesc în magazie... cu șobolanii ăștia, care mă adulmecă lung cu mustățile... Vai, cad ! Și eu, care ziceam că nu mi-e frică... Mor de frică... Parcă m-aș mai naște o dată... Dar de ce ? De ce... cad ? Nu știam că există golul... că aveam goluri

așa de mari între... nori... între cer și... noi! Frînghia... ah, aș mai putea s-o prind!... măcar o clipă să mă mai balansez... *(Țipete)*

IRINA *(ascultînd)*: Ce vuiet e în pîntecul meu!... Un vulcan... Nasc un vulcan? Am foc, iau foc... de s-ar termina odată. Aud bine? Sînt cuvintele celui care trebuie să vină... El e cel care părăsește o lume... Ce bine cunosc senzația asta... de prăbușire. De s-ar termina mai iute... De s-ar termina într-un fel... Țipă... Mor! Mooor!

MOȘUL *(țipă)*: Cad... Caad!

CORTINA

TABLOUL 3

Cele două încăperi ca în tabloul precedent. În dreapta mortul în coșciugul lui, ținîndu-și singur luminarea cu mîna, care încă nu i s-a răcit... și n-o să se răcească pînă nu ajunge la rai, sau unde-o ajunge. În stînga, lehuza, cu pruncul înfășat. Între cele două odăi ușa e deschisă, se face un fel de curent, dar femeia e prea obosită s-o închidă. Totodată vrea să fie atentă c-un ochi la mort.

IRINA: Nu simt decît o mare lehamite. Și un gol, la fel de imens în cap! Parcă l-aș fi tras din cap, din creieri... Ce ciudat. Oi fi născut nu un prunc, ci... *(rîde)* ideea de prunc. *(Didactic)* E bun termenul „a concepe"... folosit în legătură cu procreație... dealtfel e și singură concepere sănătoasă, viabilă. *(Naiv)* Aduci pe lume o mică gînganie... Iar în lume plouă și fulgeră. Aici e bine... nu plouă decît cînd face el pipi... Și nu fulgeră decît cînd mi se pare că se stinge luminarea. *(Bătăi în ușă)* În sfîrșit, îmi vin ajutoarele. Aia la priveghi. Or să se ocupe ei de partea asta a sălașului... *(Arată camera din dreapta)* Intră. Intrați. *(Tăcere, apoi iarăși bătăi)* Dați buzna! Simțiți-vă ca acasă! Hai! *(Ușa se deschide. Odată cu vîntul și ploaia care pot da o idee despre ce e afară, pătrund trei arătări stranii, mascate, că nu poți să știi dacă sînt bărbați ori femei).*

IRINA: Bine-ați venit... că-mi era urît... Să spun drept nu e prea vesel să fii în situația asta... oarecum confuză... Îți vin și niște gînduri confuze... vă spun că sînteți de-aici din sat... mă cunoașteți de cînd eram mică.

PRIMA MOMÎIE: De cînd nu veniseși pe lume...

IRINA *(speriată)*: Am impresia că tatăl meu a murit exact în clipa cînd am născut eu... Și la gîndul ăsta... odată m-a trecut un fior rece... las' că e și urît afară și circulă atîția fiori reci. *(Și mai îngrozită)* Parcă l-aș fi născut pe taică-meu!... Eu, fata lui, să-l nasc pe... cum vine asta? Parcă... *(se șterge de sudoarea care i-a răsărit pe frunte și încearcă să zîmbească)*... parcă l-aș fi născut mort... vreau să spun, cu toată viața făcută... cu o anumită experiență... adică mort fără să-i pară rău, că, vorba lui, și-a trăit traiul și-a mîncat mălaiul... Dar unde? Unde și l-a mîncat?

A DOUA MOMÎIE: Lasă bazaconiile astea.

IRINA *(izbucnește în rîs)*: Bravo. Bine spus „bazaconii"... Că într-adevăr sînt niște aiureli... vi le-am îndrugat că mă știți, sînt o fată normală. Cred că v-aș cunoaște și eu, dacă v-ați scoate bulendrele alea, măștile... ce naiba sînteți, bărbați ori femei?

A TREIA MOMÎIE: Tot noi am venit și la nașterea ta.

IRINA *(uimită)*: Și tot în halul ăsta arătați? *(Rîde)*

A TREIA MOMÎIE: Halal să-ți fie.

IRINA *(pe gînduri)*: Dar ce-ați căutat voi la nașterea mea? Ce... naiba ați căutat? Că n-ați fi moașe? Eu credeam că sînteți *moși*, că mi-a zis bietul tata, Dumnezeu să-l ierte, zice vezi c-or să apară unchești ăia, gătiți ca naiba, să mă privegheze. Dar el spunea c-o să mă faceți să rîd... că ați avea adică mult umor... de calitate...

PRIMA MOMÎIE: Muierile astea lehuze își cam pierd șirul...

A DOUA : Pentru că ele refac șirul... *(Rînjește)*
PRIMA MOMÎIE : Unde e ?
IRINA *(arătînd spre mort)* : Acolo... Ați putea să-mi spuneți cum vă cheamă ? Dumneata... cel din mijloc parcă ai fi... Gheorghe ăl Moale...
A DOUA MOMÎIE : Hi-hi-hi.
A TREIA MOMÎIE *(aplecîndu-se peste coșciug)* : Frumos făt... frumos...
PRIMA : Și mare...
A DOUA : O fi avînd două chile ? *(Ride)*
A TREIA : E și foarte bine-nfășat...
PRIMA : Cînd îl vezi cît e de liniștit, parcă nici n-ai crede că el țipă așa... ca din gură de șarpe...
A DOUA *(pe ton de descîntec)* : Din gură de șarpe a ieșit... ca șarpele să se tîrască... nu, ca șarpele să năpîrlească... nu, ca șarpele să sisiie ; nu, ca șarpele lui să i se zdrobească capul... nu...
PRIMA ȘI A TREIA *(proteste)* : E, ei... fii mai blîndă...
A DOUA *(continuînd)* : ...nu, ca șarpele să dea din coadă, nu ca șarpele să fie-nțelept... *(Supărată)* Nu ! că mă bîlbîi. *(Către Prima Momîie)* Spune tu ceva mai legat.
PRIMA MOMÎIE : Să fie legat ca porumbul care leagă... și bine legat la trup... și dezlegat la minte... și să aibă legături numai una și-una... pe mijloc... braț de femeie... la gît legătură de gît... fiindcă s-a legat cu jurămînt... și cele mai tari legături să le aibă sus...
A DOUA ȘI A TREIA *(rîzînd)* : ...tot la gît...
PRIMA : ...la cap... la cap de cruce, firicel de busuioc...
A DOUA : Ai uitat legătura cu pămîntul.
PRIMA : Asta... tu...
IRINA *(nedumerită)* : Ce-ndrugați acolo ? *(Tăcere)* Aștia confundă nașterea cu moartea... Fac și ei pe proștii în păpușoi... În loc să spună măscări, cum se obișnuiește la noi la priveghi... se dau drept ursitoare. *(Ride scuturată de fiori)* Dar parcă ursitoarele ar spune ceva mai... elevat ?! Orice-ar zice... tot măscări, fiind vorba de soarta omului. Pentru că... față de frumusețea vieții, văzută... dinăuntru... așa cum am văzut-o eu o clipă, înainte... de a mă naște...

adevărul e palid... uite, palid ca... mortul... Doamne iartă-mă, ca ceara... ca lumînarea... aia, feștila... Da, da, altă impresie aveam și eu în burta mamei despre lume... și cînd m-am născut, iată că... nasc. Și asist la un priveghi totodată.
A TREIA MOMÎIE : Din pămînt, din iarbă verde... *(Se învîrte țopăind în jurul coșciugului)* ...Din pămînt din iarbă verde cine e mic și nu se vede ?
CELELALTE MOMÎI : Hă, hă, hă.
A TREIA : Am văzut un soare pămîntiu la raze și la umbra lui sta Moș Năstase, negru ca pămîntul, cu pămînt în oase, și-l certa iarba că de ce-nviase... că-i ieșea spicul din oase... culegea ce semănase, soarele din pămînt se-ntîmplase.
PRIMA : Vrei să spui c-o să-l cheme Năstase ?...
A TREIA : Nu știu...
PRIMA *(rîzînd)* : Păi, tu ce tot îndrugi acolo ?... Tu nu știi ce vorbești ?
A TREIA : Bineînțeles că nu știu... eu sînt soarta, eu prezic... vorbele... și soarta lui e să încerce să lege aceste vorbe... unele de altele să le dea un sens... exact...
A DOUA *(rîzînd)* : ...care poate fi luat și-așa și-așa...
A TREIA : Nu, numai așa... cu picioarele-nainte...
IRINA *(aparte)* : Aș rîde... dar nu mă mai țin băierile... N-am crezut niciodată în ursitoare, vrăji, babe cotoroanțe. Sînt anumite obiceiuri... care trebuie, adică... dacă așa am apucat din moși-strămoși... *(Țipă copilul)* Vai de mine, ce ai, mamă ? *(Îl alintă, copilul țipă)*.
PRIMA MOMÎIE : Pss ! Am trezit mortul de-alături. Se supără, vezi, noi ne ocupăm mai mult de cei vii și-n timpul ăsta n-are cine sta și la el la priveghi...
A DOUA MOMÎIE : Mort proaspăt... supărăcios.
A TREIA : Așa e la-nceput. Pe urmă... cînd se mai tăbăcește pielea...
PRIMA *(către coșciug, venind)* : Să crești mare, să prinzi aripi, să treci marea, și cu carpini să te scarpini... *(Ride)*
CELELALTE MOMÎI *(către Prima)* : Hai, gata... lasă-l să doarmă... să prindă putere...

A TREIA : Să treacă la răposat, că mai avem și-un priveghi.
PRIMA : Eu nu ! Ori sînt una ori sînt... altul...
A DOUA *(rugător)* : Numai azi... o dată și scapi... *(Iarăși țipetele copilului)* Nu-l auzi ?
A TREIA : Taci, Coliviță, că venim acum...
A DOUA : Ți-am adus ciurul, vătraiul... Punem ciomagul pe vătrai și te petrecem cu steag în rai. *(Scoate de sub pulpană un ciur și-un vătrai. Se apropie toate trei de prunc.)*
PRIMA *(țopăind în jurul Irinei și-al pruncului)* : Astă viață...
A DOUA *(idem)* : ...de apoi...
A TREIA *(idem)* : ...care-ncepe joi...
A DOUA *(înecîndu-se de rîs)* : Și ține pînă-n Prejoi.
(Diferite figuri cu vătraiul și ciurul. Închipuie deasupra pruncului un fel de falus enorm... pun ciurul în vîrf și-l fac să se-nvîrtească.)
A TREIA : Dacă era prăjina mai mare, sărea cu ea peste groapă... *(Se strîmbă de rîs)*
A DOUA : Dar așa... a proptit-o chiar în groapă... și l-a tras înăuntru... *(Se ține cu mîinile de burtă)*
IRINA *(care-a stat cam buimacă, neștiind ce să zică)* : Ăștia parcă n-ar fi oameni... de-aici de la noi... *(Tare, ca să-și facă curaj, ca la hoți)* Care sînteți, mă ? *(Mai tare)* Care sînteți, mă, acolo ? Nu vă e rușine ? Ce e mascarada asta ? *(Momîile își continuă jocul)* Afară !
PRIMA *(către celelalte)* : Psst ! Călcați pe vîrfuri că aici sînt lei.
IRINA : Botjocoriți copiii !
A DOUA : O leoaică...
IRINA : Mă duc la primărie. O să vă reclam... Dacă ar fi bărbatul meu acasă v-ar arăta el vouă... *(Cu cît Irina e mai furioasă, cu atît măștile se amuză mai tare)*
PRIMA : În casa asta cineva o să moară de rîs... *(Ținîndu-se cu mîna de burtă)* Nu mai pot.
A DOUA : Azi toate ne-au mers din plin.
A TREIA : Și ce-o să ne mai meargă c-a-nceput potopul... și-o să fie plin peste tot. Că nu e decît începutul.

IRINA *(pune mîna pe-un papuc și dă cu el într-o mască. Papucul trece prin personaj încolo, ca și cînd n-ar fi nimic... sau așa i se pare Irinei)* : Doamne, l-am atins, dar nu s-a simțit nimic, ca și cînd aș fi dat în aer... *(Țipă)* Afară ! *(Măștile ies speriate)* Nu știu cum o fi obiceiul... poate n-am făcut bine că le-am gonit... Dar se cam întrecuseră cu gluma. Începuse să mă cuprindă frica... Chiar dacă nu cred în... prostii... Dar așa e... la început rîzi, te amuzi, pînă cînd odată încremenești... Cică așa se întîmplă și cu nebunii... La început *fac* pe nebunii... sînt perfect lucizi, îi încîntă ideea de-a sări un pic de pe fix, în ochii lumii doar, mă rog, pînă cînd țac ! rămîn așa... Ăștia sînt niște oameni din sat, bineînțeles... o fi și vreo femeie printre ei... au venit la priveghi... *(Remușcări)* Nu, nu trebuia să-i izgonesc... Dar și eu sînt slăbită... cu nervii tociți... de, prima naștere, prima moarte-n familie... nu știu nici obiceiurile... *(Pe gînduri)* Ce spunea tata, că o să rîd ? N-au avut umor nici cît negru sub unghie... *(Momîile se întorc)*
PRIMA : Noi nu plecăm pînă nu rîde mama mortului.
A DOUA : Cine e mama mortului ?
IRINA : E-he ! De cînd... nu mai are cu ce rîde...
A TREIA : Îi punem noi dinții...
IRINA : Nu-i vorba numai de dinți...
PRIMA : Și măselele ?
IRINA *(rîde)* : Nu-i vorba numai de măsele...
A DOUA *(mimînd spaima)* : I-o fi căzut și părul ?
IRINA *(amuzată)* : Te pomenești...
PRIMA ȘI A TREIA *(țopăind)* : A rîs ! A rîs !
A DOUA : Tu ești mama mortului.
IRINA : Pardon : fiica lui.
PRIMA : S-avem iertare : mama lui...
A TREIA : Te-am recunoscut după rîs...
IRINA : Gata, oameni buni, că mi-ați făcut capul calendar... Mulțam frumos pentru priveghi... Acum m-oi descurca și singură... ș-apoi trebuie să vină bărbatu-meu... lumea... Mai plouă-afară ?
PRIMA *(către celelalte momîi)* : Hai ș-om merge.
A DOUA : Hăis ! și-om merge ai zis ? *(Rîde)*

PRIMA : Hai şi-om şterge-o — am zis.

IRINA : Duceţi-vă învîrtindu-vă ! Duceţi-vă unde-a pierdut mutu iapa. Veni-v-ar numele. Vedea-v-aş cînd mi-oi vedea ceafa. *(Rîde)* Ia te uită ce expresivă e limba română. Nu vă supăraţi că... *(energic)* Afară !

PRIMA : Gata, ne-om duce, nu te mai oţări atîta, ne-om duce.

IRINA : Duceţi-vă la dracu-n praznic. Face-v-aţi muşuroi. Veda-v-aş la ududoi !

A DOUA *(supărată)* : Nu ne beşteli aşa, scorpie ! Ce ţi-ai dat drumul la gură ?

A TREIA *(către a doua)* : Ce te superi ? *(Arătînd către Irina)* Femeie. La cap gîscă, la trup vulpe. *(Rîsete)*

PRIMA : Oricum, noi ne-am făcut datoria, cu vîrf şi-n-desat... Am menit, am privegheat, am ademenit, am deocheat, am dat cu ud de iapă... că uite nu mai e apă... şi-acum încălecăm pe-o şa şi ne ducem pe nuia... *(Încalecă pe nişte ciomege şi pleacă şchiopătînd)*

IRINA *(rămasă singură, nu ştie ce să facă, merge la prunc, îl înfaşă mai bine, îl ridică-n sus ; trece la mort, potriveşte linţoliul etc. Se duce apoi la geam, îşi lipeşte obrazul de el)* : Am avut o ieşire cam nelalocul ei... Dar şi oamenii ăştia, cîteodată parcă anume caută să te întărîte, să te facă să-ţi pierzi calmul, să-ncepi să spui prostii, să ocărăşti... Afară e-ntuneric beznă... *(Privind în jur)* Dar aici e... bine... Oricum, un colţişor liniştit... adică, n-ai de ce să te plîngi... *(Dînd cu ochii de coşciug)* Ai de ce să plîngi... dar n-ai de ce să te vaieţi... pentru că... una peste alta viaţa e frumoasă. *(Rîzînd cam forţat)* Una peste alta viaţa e frumoasă. *(Un zgomot ciudat în odaie)* Parcă-am auzit un clinchet... *(Ascultă)*... cristalin... *(Ascultă)*... un susur... *(Într-un colţ de sub podea ţîşneşte un izvor.)* Ia te uită ! Un izvor. Un izvor susurînd chiar în casă. Ce minune ! Semn bun ? Semn bun, izvoarele întotdeauna au prevestit bunăstarea, cornul abundenţei... ca şi femeia. Aţi văzut în picturi : o femeie cu o amforă răsturnată în braţe, din care susură apa şi tot tabloul e intitulat „Izvorul". Iată-mă şi pe mine

în chip de... corn al abundenţei... Numai că n-am cum să iau acest izvor în braţe... Cînd eram mică descopeream izvoare prin vîlcele şi le desfundam... şi-odată ele-ncepeau să susure... *(Într-un alt colţ, ţîşneşte, ceva mai violent un alt şuvoi de apă)* Poftim ! Parcă pîrîiaşele acelea de demult, vin acum să-mi mulţumească *la faţa locului*. Dar ce se aude dincolo ? *(Dă fuga în camera mortului)* A găsit cu cale să răsară chiar de sub pat... *(Pe gînduri)* Da, da.. izvoarele sînt semn bun... de belşug. Anul ăsta am scăpat de secetă, uite ţîşneşte apa... din pămînt, din duşumea... din beci... *(Oarecum speriată)* ...prin urmare s-a umplut beciul şi acum... Ce naiba, trăim pe-o pînză freatică ? *(Mai multe şuvoaie, apoi clar afară, vuietul apelor învolburate)* A plouat atît de mult... încît pămîntul nu mai primeşte strop de apă... în plus se trezesc şi izvoarele din adîncuri... Bună idee au avut oamenii cu digul... Trebuie întărit cu orice preţ. Asta ne-ar mai trebui, să se rupă acum şi digul şi toată gîrla s-o ia prin case... Cu apa asta... *locală*, ne descurcăm noi... o zăgăzuim noi într-un fel... *(Ia şi umple diferite oale, crăţiţi, garniţi)* Asta e, că se-ngrămădesc toate odată... dar, oricum trebuie să ţiu piept... am obligaţii şi faţă de... *(arată spre leagăn, apoi spre coşciug)*... faţă de societate, faţă de mine însămi... sînt mamă... *(Apa a cuprins o parte din încăpere, ridicîndu-se cam la un lat de palmă)* Nici o grijă, mă descurc eu. *(Răstindu-se la izvoare)* Afară... ieşiţi afară... Uf !...

CORTINA

ACTUL II

TABLOUL 4

După trei zile.

Apele au cuprins totul, multe case au fost luate la vale. Casa învățătoarei se mai ține, dar acoperișul a fost dus de furtună. Încăperile se văd, ca într-un acvariu transparent. Tot ce poate pluti — cutii, sticle, vadra de apă etc. — plutește, pentru că și aici cotele sînt foarte ridicate, pînă aproape de saltele, și tot cresc. În unele locuri se observă mici vîrtejuri. Irina, în patul ei, cu copilul înfășat, atentă să nu se ude, asta ar mai lipsi. Pe patul celălalt — coșciugul. După ridicarea cortinei — o pauză mai lungă, pentru aprecierea dezastrului. În acest timp, Irina strănută de vreo cîteva ori. După fiecare strănut zice „noroc".

IRINA : Situația nu e disperată. Nu e nici pe departe... așa de disperată... cum s-ar crede... cum ar lăsa să se înțeleagă aparențele... anumite aparențe... *(Către pruncul înfășat pe pat)* Dragul mamei... nu țipa... să nu intrăm în panică... n-ai de ce te teme... *(Țipete)* De ce să plîngi ? De ce să plîngi tu și să nu plîng eu ?... Că ție puțin îți pasă... ai venit cu traista-n băț, cum s-ar zice... n-ai muncit, nu ți-a curs sudoarea... ca să-ți pară rău... Noi ne-am zbătut... pentru casa asta... care nu mai e... adică e, dar... *(arată în sus)*... uite cerul și nu pe fereastră... Oricum, datoria mea de mamă e să-ți fac cunoștință... cu lucrușoarele noastre... și ale tale de-acuma... care, ia uite-le cum înoată !... *(Viră mîna în apă, mai pescuiește un papuc, ceva. Cu mîndrie)* Iată casa părintească... N-o vei uita toată viața,

pentru că e casă în care te-ai născut... E solidă... foarte solidă... din moment ce-a suportat zguduielile facerii... că habar n-ai tu cum se fac copiii... Greu al naibii... Adică se fac ușor, dar se nasc greu... Oricum, bine că avem un colțișor al nostru, unde.. să ne retragem. În pătucul tău e cald și bine... Ca și în pătucul bunicului... Acela care doarme... e tata mare, așa se zice... vezi ?... *(arată spre coșciug)*... el are o casă mai mică... ne-a lăsat-o nouă pe-asta mare... el și-a făcut o căsuță mică-mică-mică, și liniștită... că... vrea să se retragă la... țară... Unde cîntă păsărelele... și crește iarba... Asta e boala lui... să-i cînte păsărelele și să-i crească iarba... prin păr... adică a fost boala lui... Știi, după două mii de ani oasele încep să-nmugurească... e extraordinar !... Vezi oase verzi... Poate că pădurile toate nu sînt decît mari osuare care au cîteva milenii în spinare. Dar ce-ți vorbesc eu ție de milenii, cînd tu ai doar trei zile ? *(Rîde)* Așadar... în jur e agoniseala noastră... Să nu mă întrebi unde sînt vitele !... Ca un adevărat fiu de țăran... adică născut la țară... o să mă-ntrebi întîi unde sînt vitele... *(Tristețe)* Nu mai sînt... au fost și nu mai sînt... le-a luat apa... le-a dus la vale... Așadar vite, nu, de ce să-ascundem !.... Păsări — nu. Primele care, sărăcele, au plătit obolul potopului au fost găinile, la urmă curcile... gîștele și rațele mai plutesc și-acuma... dar cît o să mai plutească ? S-a dus totul... cu cățel... cu purcel... Lasă însă c-o să-ți cumpere mămica unele... de plastic... ca să știi cum arată... N-avea grijă... plasticul imită foarte bine... chiar perfect... Situația nu-i disperată... dar nici vecinii nu stau mai bine... *(Ascultă)* pînă mai adineauri s-au tot auzit vaiete... țipete... strigăte de ajutor... Acum... *(Ascultă atent)*... nimic... S-au calmat... fie c-au primit ajutorul, fie că nu... în orice caz e liniște... Inundația s-a localizat... aici la noi... Pentru că, să-ți spun ce e cu apa asta... Apa asta, măi băiete... e... de ploaie... Ce zic eu de ploaie... de potop ! Află c-am trăit să văd și potopul... și-ai trăit și tu... adică te-ai născut să-l vezi... acum o

să urmeze... retragerea apelor, Turnul Babel... și celelalte... Glumesc. Sînt o glumeață... Totul va fi bine... din ce în ce mai bine. Ne refacem cît ai zice pește — uite un pește! *(Țipete de copil)* Nu țipa... că te-aud vecinii... ăștia cărora li se clatină pămîntul sub picioare... de ce să-i mai amărîm? Dacă nu putem să le dăm măcar o mînă de ajutor... Tu zi mulțumesc că trăim... Trăim? Sigur că da, uită-te-n jur... cum colcăie viața... Trăim bine... de bine, de rău, trăim bine...

CORTINA

TABLOUL 5

Într-un moment de acalmie se aude strigînd de undeva de afară.

VOCEA : Mai e cineva acolo? Hei, mai trăiește cineva în casa aia? *(Strigînd tare)* He-e-i!
IRINA : Parcă s-aude cineva... sau am început să am năluciri...
VOCEA : Uu-uu-uu!
IRINA : Da, da... parcă e un om *(Strigă)* Cine-o fi?
VOCEA : Parcă s-a auzit ceva... *(Strigă)* Sînt eu.
IRINA : Care ești, mă?
VOCEA : Mă cheamă Titu...
IRINA : Titu?... Și mai cum?
VOCEA : Poantă...
IRINA : Mai tare... N-aud bine că țipă copilul...
VOCEA : Poantă...
IRINA : Poantă? *(Ride)*... Ești al lui Sandu Poantă? Vino încoace... că e prăpăd...
VOCEA : Nu pot că sînt într-un pom.
IRINA : Și ce faci acolo?
VOCEA : Stau...
IRINA : Stai?
VOCEA : Stau de vorbă...
IRINA : ...cu apele...
VOCEA : Cu logodnica mea... că m-am logodit... Părinții nu ne lăsau... dar am prins momentul... Bine că ne-am suit amîndoi în frasinul ăsta...

IRINA : Bravo... Și cine e fata?
VOCEA : A lui Tăgîrîlă... Silvica... *(Grav și emoționat)* Dacă o fi ceva... să spuneți că noi ne logodisem... Ca să se știe... Dar dumneata cine ești?... Nu ești învățătoarea a tînără?
IRINA : Ba da...
VOCEA : Eram aproape sigur că asta e casa dumneavoastră... Numai ea a rămas... în jur e tot o apă... și frasinul meu... Dacă ați ieșit pe acoperiș... e o priveliște ca la mare... Ați fost la mare?
IRINA : Încă nu...
VOCEA : Nici eu... *(Pauză)*
IRINA : Și de cînd ești acolo?
VOCEA : Păi... Una, două... Asta e a treia zi...
IRINA *(speriată)*: Cum? A trecut atîta timp... Parcă adineauri...
VOCEA : Dumneavoastră n-ați simțit c-ați fost la adăpost... Dar noi aici... Am văzut totul... A fost prăpădul de pe lume. Ce-a mai trecut la vale... Case întregi, vă-nchipuiți...
IRINA : Dar oamenii... au scăpat, nu?
VOCEA : Au mai scăpat... Numai cei pe care i-a prins atunci, la început, pe nepregătite... cînd a devenit că s-a rupt digul... Și cîtă agoniseală s-a devesit. S-au făcut echipe... dar nu pot să intre în baltă... Sînt pe deal... se uită... că pe unii cu barca așa i-a-nvîrtejit...
IRINA *(speriată)*: Doamne! S-a-ntîmplat ceva?
VOCEA : Ce să se-ntîmple?
IRINA : Eu tot aștept să vină unul cu barca... bărbatul meu...
VOCEA : Păi... n-a mai venit?
IRINA : Nu...
VOCEA : A salvat multă lume... mai ales copii... vreo cincisprezece... A venit tocmai din satul ălălalt... cînd a auzit... cu barca în răspăr... asta e aproape o minune... că dacă ați fi aici ați vedea ce viteză au apele... și cu barca e ca și cînd te-ai sui pe Niagara în sus... Eu n-am fost nici la Niagara, dar am auzit...
IRINA *(într-un suflet)*: Trăiește? Spune...

VOCEA : Păi... trăia... așa știu... că e pe undeva cu barca... Nici de-aici nu se vede bine în toate părțile... Dacă v-ați urca dumneavoastră pe acoperiș...

IRINA : Nu pot să fac un pas...

VOCEA : Atunci stați liniștită... Vine... Trebuie să vină... Și eu tot pe el îl aștept... c-a fost marinar... Că acum numai ăștia... și cu armata... Asta e mare noroc... S-au învîrtit unii și pe aici cu helicopterul... Să nu credeți că lumea v-a părăsit... că unii s-au pus la adăpost... și-au uitat de ăilalți...

IRINA : Pe mine măcar nu m-au văzut, din helicopter, dar pe tine de ce nu te-au luat ?...

VOCEA : Au luat ei pe alții... Cînd să ne ia și pe noi — s-a nimerit că sîntem lîngă un stîlp de-ăsta de-naltă tensiune... că de el ne-am agățat întîi... dar tot alunecam... tot alunecam... și la urmă am căzut... abia ne-am agățat de frasinul ăsta... cît o mai duce-o și el.... Și helicopterul nu se poate lăsa prea jos... că se lovește de fire...

IRINA : Și stați bine acolo ?

VOCEA : Ca în pom... mai bine... că pe stîlp... aoleu, cît am stat pe stîlp a fost de groază... uite-așa alunecam... și numai cînd simțeam apa la tălpi... odată țîșneam în sus... că prindeam forță, de frică... Cînd i-am văzut pe-ăia înecați... Ia vezi dumneata, s-a-ntrerupt curentul ?

IRINA : Cred că da... că nu mai cîntă difuzorul... Da' de ce-ntrebi ? Ce vorbești numai tu ?... *(Pe alt ton, de îmbărbătare)* Hei, fată, tu nu zici nimic ?... Logodnicul ăsta al tău e tare limbut... *(Prietenos)* Mai las-o, domnule, și pe ea să deschidă gurița ! *(Alintîndu-se)* De-ai ști tu ce... năzdrăvan am eu aici în leagăn... Nu vii să-l vezi ? S-ar bucura să mai vadă și el oameni adevărați, nu ursitoare mascate, ori de-ăia care fac pe stafiile... Adică... ai veni tu... dar cum să treci apa ?... Uite, vorbesc și eu așa... *(Oftează)* Ce te-a apucat să te legi de un om... pentru toată viața... tocmai într-un moment de ăsta... de grea cumpănă ?... *(Pauză)* Pe de altă parte, bine ați făcut... Ce, dacă ai sta să-ți tot alegi momentul... n-ai mai face nimic în viață. Uite, eu am născut tocmai cînd se rupea stăvilarul... *(Rîde, apoi speriată)* Și cînd murea taica. Niciodată n-o să putem rupe viața de moarte...

VOCEA *(cu timiditate)* : Și năzdrăvanul... trăiește ?

IRINA *(rîzînd)* : I-auzi vorbă ! Sigur că trăiește... din moment ce țipă... ba vrea țiță, ba face pe el... Habar n-are unde se află... și că orice picătură în plus... fie ea de ce-o fi... e picătura care poate vărsa paharul... Adică, vorba aia... ne-ar putea lua casa la vale...

(Copilul începe să țipe, Irina se ocupă de el cîteva momente. Vocea se aude afară fredonînd o melodie.)

IRINA *(după un timp)* : Ce faci, cînți ?

VOCEA : Da, dar nu prea am voce...

IRINA *(neștiind ce să zică)* : Oricum... un glas omenesc... Uite, acum nu-mi mai e frică de moarte... că sîntem mai mulți... Știi ce mă gîndeam ?

VOCEA : Ce ?

IRINA : Dar să nu vă supărați dacă spun o prostie... poate voi aveți pe altcineva...

VOCEA : Nu înțeleg, pe cine să avem ?

IRINA : Nași... poate v-ați găsit alt naș. Că dacă n-aveți, mă gîndeam să vă cunun eu... adică noi... eu cu bărbatu-meu, cînd o veni... și-or intra apele-n matcă... Ei, ce zici ? *(Tăcere)* Vezi, nu trebuia să vă zic asta, v-am supărat...

VOCEA : Nu... de ce ? Ieri încă am mai fi putut să ne găsim și-un naș, să fie totul în ordine... ieri, cînd trăia...

IRINA *(speriată)* : Cine... să mai...

VOCEA : Ea... mireasa... adică...

IRINA *(înțelegînd)* : A... Doamne !

VOCEA : Nici nu știu cum s-a-ntîmplat... o fi răcit ? Mie mi-era teamă să nu-nnebunească... Știți... cînd te vezi în situații de-astea... dar eu nu... s-a ținut foarte bățoasă... ba chiar mă-ncuraja pe mine... găsea puterea să-mi spună că sîntem în pom. Ne-ncurajam unul pe altul. *(Pe alt ton)* N-ai o lumînare ?

IRINA : Am avut... pînă mai adineaurea, au tot plutit pe-aici prin jurul coșciugului...
VOCEA : Bine că te-ai gîndit la coșciug... din vreme...
IRINA *(gospodină)* : Așa s-a nimerit. Nu sîntem nici noi chiar așa de gospodari...
VOCEA : Dar ziceai că... trăiește... *(Speriat)* Sau ți-ai pierdut și dumneata mințile... Ar fi frumos să vorbesc de două ceasuri cu o nebună și eu să nu observ că n-are șir... Ba nu, c-am auzit și eu țipete de copil...
IRINA *(reproș)* : Păi vezi ?! Coșciugul era pentru taică-meu... el se pregătea să moară... Trăgea să moară cum se spune.., fără să știe pe ce moment pică...
VOCEA : Neprielnic...
IRINA : Neprielnic... dar el tot a murit... de moarte bună... Asta a fost un fel de răzbunare... Adică atunci cînd toată lumea dă de bucluc și se prăpădește în mod năprasnic, tu să mori de moarte bună... Și să ai coșciug... la scară, pus din timp... Mă rog, totul dichisit frumos din vreme...
VOCEA : A, de-aia... ziceai de lumînări...
IRINA : Dar... ce-ți mai trebuie ?
VOCEA : Aveți dreptate... acum e rece... Dar oricum... *(Gemînd)* Uf, mi-a amorțit și mie mîna... O țin cu o mînă de cînd nu se mai poate ține singură... Am simțit-o cum se răcește încetul cu încetul... Bine c-am apucat de ne-am logodit... O bucurie, cît de cît... în viața asta tot am avut și noi... Că ăsta e un pas important... Aoleu, dar ce mi-a mai amorțit brațul...
IRINA : Trebuie să fii tare... Gîndește-te că trebuie să trăiești... Ca să spui... Acum ai și-o obligație în plus... față de ea... Nu trebuie să-ți fie frică... Mai bine ai cînta ceva...
VICEA : Ce să cînt ?
IRINA : Nu știu !... Orice... un cîntec...
VOCEA *(după o pauză)* : Nu găsesc nimic la moment...
IRINA : Atunci... cînt eu... Nu te superi dacă... e un cîntec de leagăn. Știi... adorm și copilul...
VOCEA : Mie oricum mi-a pierit somnul... Puteți cînta și... de leagăn.

IRINA *(cîntă cam strident un cîntec de leagăn)* :

Nani, nani,
Puiul mamii.
Să crești... mare...
Mare... mare...
Marea Neagră...

(Se oprește... ca și cînd ar căuta cuvintele... încercînd să și le amintească) : O cunosc pe mama ta... Tot așa ți-a cîntat și ea, ce crezi ?
VOCEA : Asta e cîntecul de pe la noi... Pe mine... țin minte... mă ținea într-o albie... acum, mă rog, alte condiții, copiii au leagăn... tot felul de jucării... Eu mă jucam c-o potcoavă... că era și perioada aia grea... după război, secetă...
IRINA : Eu... tot așa... îmi făcuse cineva un avion de lemn... niște surcele prinse cu sîrmă...
VOCEA : Pss ! Parcă s-aude ceva... Vin cu helicopterul...
IRINA : Și eu parcă aud un fîlfîit....
VOCEA : Helicopterele nu fîlfîie.
IRINA : Ai dreptate...
VOCEA : ...decît c-o aripă... fîlfîie.
IRINA : Rîzi de mine... Dar mi s-a părut că aud un fîlfîit...
VOCEA : Au trecut niște ciori... sau corbi...
IRINA : Ești superstițios ?
VOCEA : Nu... da' de ce întrebi ?
IRINA : Așa... întreb și eu așa... începuse să-mi fie urît aici singură cu un mort care plutește în jurul meu... un coșciug, înțelegi...
VOCEA : În privința morților sîntem... chit.
IRINA : Mai simți mîna ?
VOCEA : Parcă... *(Tristețe)* Nu... nu cred... c-o mai simt...
IRINA : Dar cum reușești s-o mai ții pe logodnica ta ? Sau ai scăpat-o ?
VOCEA : Nu, că dac-o scăpam... mă aruncam după ea... N-am voie să-i dau drumul... Am legat-o cu cureaua de mine... Știi că e frumoasă și așa... Parc-ar fi numai adormită... Aștept să se trezească dintr-o clipă-ntr-alta...
IRINA : Ai început-o și tu de tînăr cu greutățile vieții...

VOCEA : Dumneata ce crezi : or să vină în douăzeci și patru de ore ? Că mai mult... știu și eu dacă mai rezist ?... o să mă forțez, dar oricum...

IRINA : A, neapărat... ce douăzeci și patru de ore ?... Acum, într-un ceas, două... Nu se poate să mai întîrzie... Trebuie să pice. Bine că ești acolo, la vedere... Te văd ăia de departe... Să nu uiți să le spui și de mine... Să vină să cotrobăiască bine prin casă... dacă vin...

VOCEA : Parcă sînt pe o corabie... tocmai sus... pe catarg... Dar nu se vede nimic la orizont...

IRINA *(încurajîndu-l)* : Nu-ți fă tu griji... E un sat întreg în primejdie... s-a dat alarma... se mobilizează toate forțele... Știi... pînă la un timp vorbea și difuzorul... și se anunțau tot felul de măsuri... Mare noroc am cu tine că ești acolo sus...

VOCEA : Cu-cu ? Cu-cu.

IRINA : Ce ?

VOCEA : Mi-am adus aminte un cîntec. Cînt cu-cu. *(Rîde)* Cu-cu.

IRINA : „La toți le-a cîntat cucu, / Numai mie doar corbu...“

VOCEA : Ce face ?

IRINA : E tot dintr-un cîntec... Eu n-am auzit cucu anul ăsta... nu știu cum s-a făcut...

VOCEA : Uite-l auzi acum...

IRINA : Să fii un cuc bun cu mine, auzi, *cucule pasăre sură.*

VOCEA : Cu-cu, cu-cu... cu-cu, cu-cu... *(Din ce în ce mai tare)* Cu-cu, cu-cu, Cu-cu, Cu-cu-cu-cu...

IRINA *(rîzînd)* : Acuma, gata, ho, că mă asurzești.

VOCEA : Cu-cu-cu-cu.

IRINA : Dar apele scad sau cresc ? Aici la mine parcă tot cresc... Mă gîndesc că tu îți dai seama de ansamblu... situației... poate dă Dumnezeu și scad... Ai ?

VOCEA : Cu-cu... Cu-cu, Cu-cu...

IRINA : Și ăsta vrea să mă sperie... *(Tare)* Mă, să știi că nu mă sperii eu cu una, cu două... Au mai încercat ei și alții... Vezi mai bine să nu cazi de pe cracă... Leagă-te bine cu cureaua... Și cînd vezi oa-

menii... că vin, fă-le cu mîna... dă din aripioară... Cu-cu-le. *(Începe să plîngă. Printre sughițuri)* Cucule, pa-să-re su-ră...

CORTINA

TABLOUL 6

Irina în vîrful patului, încercînd să dea drumul la difuzorul din perete.

IRINA : Să vedem cum mai stăm... *(Tot răsucește butonul, difuzorul nu funcționează)* În linii mari... stăm în pat... dar m-ar interesa amănuntele și perspectiva... Și, ca să fiu sinceră... orice fel de știri ar fi binevenite... că mai rău decît atît ! Și la urma urmei, nu poți trăi așa pe sub pămînt... pe sub apă... *(Curioasă)* Ce-o mai fi în lună ? *(Enervată către difuzor)* Zii, mă mutule ! *(Se aude un hîrîit)* Așa, ia zi... *(Hîrîituri, apoi difuzorul tace)* Oricum, se cheamă c-am luat legătura cu restul lumii... am restabilit legătura cu lumea... Lumea hîrîie... și-mi transmite îndemnuri la curaj. Asta am înțeles eu din aceste păcănituri... ține-te bine, că acum apare ăla din cer... coborînd pe frînghie... din helicopter... Zice : „Veniți încoace, am venit să vă luăm cu hîrzobul...“ *(Alte pîrîituri la difuzor, Irina renunță să-l mai zgîndăre. Stă în pat și studiază vîrtejurile din odăi.)* E curios cum în camera mea apa se învîrte de la dreapta spre stînga și în camera răposatului de la stînga spre dreapta... inversul sensului acelor de ceasornic... este la mine ? Asta ce-o fi-nsemnînd ? De ce-mi dă apa asta timpu-napoi ? Nu se mai aude ploaia... *(Ascultă)*... n-a mai plouat demult și cred... c-o să avem secetă. *(Rîde)* Adineauri am ațipit un minut și-am visat un colț din Sahara... cred că cel mai uscat, mă jucam în nisip... făceam clepsidre... din cămile moarte... nu știu cum se făcea... că le

turnam nisip în urechi... și curgea prin... copite și la urmă... se răsturnau... cămilele... și le turnam între copite... Am mai văzut un incendiu, niște cuptoare... închise... și la urmă cum tot turnam eu nisip pe gîtul cămilelor... odată au izbucnit vulcani... Vezi, cămilele erau niște vulcani deghizați și dă-i la lavă în dreapta și-n stînga !... Noroc că m-am trezit... Ce-o fi-nsemnînd visul — acum Dumnezeu știe. Am văzut niște oameni care au murit în flăcări S-a răsturnat camionul și i-a prins dedesubt... A făcut explozie motorul, nu te puteai apropia, vedeai cum ard... și nici lor nu le venea să creadă că așa, nitam-nisam... hodoronc tronc !... Prefer inundația de-o mie de ori... și la urmă lucruri de-astea nu se mai întîmplă la noi... Nu trebuie să te pierzi cu firea... și să ai încredere... *(Către prunc)* Auzi, mă muțunache ? Într-un fel îmi pare bine că... nu te-ai născut pe puf. *(Apa a mai crescut, patul mortului fiind mai scund coșciugul a început să plutească) (Către prunc)* Te-ai udat, păcatele mele... Să te schimb. *(Îl schimbă)* Uite și bunicul a luat-o din loc... Își face plimbarea... Pe la ora asta întotdeauna-și făcea plimbărica. Și el s-a udat, dar pe el nu-l mai schimb. De ce ? Nu mai are scutece... gata ! Și-a trăit traiul și și-a... Ia uite ce barcă ! Noroc că avem o barcă-n casă. Patul nostru e mai năltuț... *(Prinde coșciugul, îl leagă cu un cearșaf de patul ei)*.. Acum vă am pe amîndoi aproape... apropiați... rude. Nu înțeleg de ce cresc apele... tulburi ?... *(Către puhoi)* Ei, dar văd că nu te astîmperi ! Chiar ai de gînd să te urci peste noi în pat, ei comedie ! *(Pe alt ton)* Spuneam : „Ei, comedie", cînd e vorba de dramă... *(Oricum speriată)* Da, apa ne intră *efectiv* în așternut... Mai bine visam visul ăla : se făcea o apă mare... la așternut... pe drum de seară, o apă mare... în loc de voinic... la așternut... Atunci ar fi fost clar : necaz. Apă mare tulbure dacă visezi, înseamnă necaz... *(În timpul ăsta a ridicat copilul în brațe)* Dar așa necaz... fără preaviz în vis ? *(Simte atingerea apei la tălpi)* Uuu ! M-a mușcat de tălpi... dihania...

Poftim ! Cine ar fi crezut. Dar nu-i nimic. În situații excepționale organismul devine mai rezistent. Rezistența corpului crește în progresie geometrică în timp ce pericolul crește în progresie aritmetică... N-a, c-am făcut și-o teoremă... Dacă n-o fi taman pe dos... *(Trage coșciugul în patul inundat, așază pruncul pe coșciug)* Soluția a și fost găsită, în pofida dușmanilor... Nu știam de ce tata ținea morțiș la coșciug de stejar... parcă știa el ceva... O adevărată arcă... dacă-om vedea și-om vedea, ne urcăm cu toți în ea... Iată că mortul a dat muguri... Oasele i-au înverzit și-au înmugurit ca și cînd ar pluti de mii de ani. Ai noștri fac niște coșciuge de calitate, cînd vor ei să le facă. Nu se strică, nu nimic... Mai degrabă învie ăi dinăuntru, decît să putrezească stejarul... Nu știu ce am, că obosesc cam repede... Mă lupt de vreo trei zile cu niște gînduri negre... și am și obosit... Noroc că nu transpir, ar crește potopul... *(Rîde)* Tot răul spre bine... demult voiam eu să fac o baie de plante... Băile de plante se recomandă atît pentru nervi cît și așa ca întărire... Mai multe plante decît în această cadă a potopului nici nu pot exista... așa că... Numai puțin de-ar fi mai călduță... În sfîrșit... Ciudată senzație, stranie senzație... cînd te cuprinde apa... încet-încet... Parcă m-ar zidi cineva... începînd de la tălpi... într-un zid mare... Ce fel de zid, Doamne... ce fel de zid ? Mai bine rămîneam la dig — mă zideau acolo... dar vezi, le-a fost milă de copil... și de-aia s-a dărîmat zidul... Eu sînt vinovată, că n-am stat... De ce le-a fost milă ? Nu trebuia să le fie milă, nu trebuie să te scumpești la sacrificii. Le faci pînă la capăt... și cu seninătate. *(Pauză apoi veselă ca într-un joc de-a v-ați ascunselea)* Aici eram. *(După o pauză)* În frumos bazin m-am pomenit, ia te uită... *(Didactic)* O femeie la douăzeci de ani... a cam epuizat viața... și-a dat măsura posibilităților... Tot ce urmează se cam repetă... Dacă ai făcut și copii... cîțiva copilași, ți-ai încheiat cinstit socotelile cu viața... Ai venit, ai văzut, ai născut... Te-ai fandosit în oglindă... Femeile, poeții... pînă la douăzeci de ani, ehe ! au des-

tul timp să se manifeste... să-şi dea măsura genialităţii... Eu am douăzeci şi trei... am depăşit cu mult pragul... N-ar trebui să-mi pară prea rău... Vorbesc şi eu, ca şi cînd aş fi pe dric, Doamne, iartă-mă. Ce-o fi cu pesimismul ăsta pe capul meu ? Ia să mă dezbăr ! Omul nici în ultima clipă nu vrea să recunoască pe faţă că asta e chiar moartea. Şi e grijuliu pînă-n ultima clipă... Şi mie-mi vine acum să mă rog aşa : „Spală paharu-n care-mi pui otravă, să n-aibă microbi...“ Niciodată, la teatru, n-am putut suferi situaţiile limită. Pui un personaj în faţa pericolului iminent şi, după aia, te ţii scai de catastrofă. O umfli, o pompezi, mă rog. Tot dezvolţi şi grăbeşti pericolul iminent. Bine spunea cineva că astfel de situaţii limită nu există decît în nişte capete absurde. Viaţa e mult mai complexă... Uite, bunăoară aici... *(Speriată de apă)* Uf ! Apa se dezvoltă în mod absurd... Dar eu nu mă aflu într-o situaţie limită... asta e toată deosebirea... care e esenţială... Sînt sigură că ăsta din copac... care zice cucu... *(Ascultă)* Săracul nici măcar cucu nu mai zice... dacă-ar fi apucat să pună pe hîrtie ce-a văzut, altfel ar fi înfăţişat problema. Grandios... cu accentul pe măreţia omului... în primejdie se vede omul... cît e el de sublim...

(Se aude de afară Vocea.)

VOCEA : Cucu, cucu, cucu...

IRINA *(bucuroasă)* : Vorbeşti de lup... şi el cîntă. Hei, băiete... tocmai te pomeneam, ţi-ai revenit ?... Ai avut aşa o sfîrşeală... dar ţi-a trecut... Află că şi mie mi-a venit rău de cîteva ori... dar n-am putut să mă las... Ştii, am obligaţii... am adus pe lume un copil, trebuie să am grijă, nu-mi pot permite să-mi pierd minţile... Tocmai de-aia am vorbit tot timpul... ai auzit, c-am vorbit destul de tare... şi pentru tine... ca să nu-ţi fie urît în nebunia ta... Niciodată nu m-am gîndit aşa de mult de-ndesat, ca acum... la anumite lucruri. Mi s-au părut foarte clare şi le-am rezolvat... teoretic... Ziceam că e bună ideea aia a ta... să înfăţişezi totul pe ore...

VOCEA : Cucu...

IRINA : Acum cînţi parcă mai bine... te-ai mai perfecţionat... ori ai fi pasăre ? Oricum, important e să mă asculţi. Să am cu cine schimba o vorbă... Fiindcă apa văd că tot creşte şi nu ştiu să-not... şi... Aş vorbi tot timpul... nu ştiu ce am... Mi-am adus aminte de doi amanţi... poftim, ce-mi trebuie, ce-mi trece prin cap, doi amanţi care puseseră ibricul cu cafea pe foc, a dat cafeaua în foc şi l-a stins, dar gazul a continuat să iasă, ei n-au observat, că se iubeau... erau îndrăgostiţi... Îi închisese cineva în cămăruţa aia străină... şi cînd şi-au dat seama că... era prea tîrziu... că gazul metan îţi dă un fel de paralizie... vezi că mori, eşti conştient, dar nu poţi să te mişti... numai te miri, te miri... Aveau feţele aşa de schimonosite, cînd i-au găsit, că a trebuit să le facă nişte injecţii, să se destindă pielea de pe obraz, ca să nu-i îngroape aşa mirîndu-se... Aşa că... nu ştiu ce voiam să spun... îmi cam pierd şirul... a, încearcă să zîmbeşti, nu sta crispat, că de-aici ni se trage nouă... prea sîntem crispaţi... Mă auzi ? *(Ascultă)* Nu cred că era băiatul... o fi căzut demult... Mi s-a părut mie că aud, ori a fost un cuc adevărat... că lor ce le pasă ?... Îşi pun ouăle în cuib străin... şi vin să-mi lălăie mie, care nu-mi mai văd capul din treburi... *(Luînd seama cît de mult a cuprins-o apa)* Capul mi-l văd, dar nu mai e mult... Numai băiatul meu rîde... uite cum rîde... Bravo ţie, învaţă să rîzi de pe acum. În viaţă o să te izbeşti de multe glume bune... Ia spune-mi şi mie de ce rîzi ? *(Îngrijorată)* Mi-e să nu fi făcut ceva pe bunicul. Copiii mici cînd fac ceva, rîd ca proştii... Măcar de sus să fie ferit bietul tata... Altfel, porcărie jos, porcărie de pe lături... Oricum, tu eşti călare pe situaţie... Tată, trăi-ţi-ar tronul, Doamne iartă-mă, că bun mai e ! Întîmplarea asta n-o s-o uit cît oi trăi... cîte zile oi avea... Cîte zile oi mai avea ? Cine ştie cînd îi vine omului sorocul... Parcă m-apucă aşa o ameţeală... O oboseală fără margini, ca marea asta... O imensă lehamite. *(Pe silabe)* Le-ha-mi-te-a le-hu-zei... Ce straniu sună... Mai ales dacă desparţi pe silabe... Le-ha-

mi-tea le-hu-zei... Pînă la urmă toată ştiinţa noastră nu e bună decît să te ajute să desparţi moartea pe silabe... *(Grav)* Înainte de a-mi ajunge apa la piept... să-i mai dau o dată să sugă... În sfîrşit o idee bună. Filozofezi, filozofezi şi uiţi să dai ţiţă copilului... *(Se desface la piept, ia copilul de pe coşciug şi-l apropie de sin)* Ţiţa, mamă. Ce e aia ? *(Rîde)* Eu ştiu ? Ţiţa. Simt că-ţi place de pe acum, strengarule. Ce crai o să-mi fii şi tu, tot ca tai-că-tu... Că cine ştie pe unde umblă acum de nu mai vine... după ce fuste... *(Prin spărtura acoperişului o rază de lună)* Uite, că s-a-nseninat, se văd şi stelele sus, ca într-o pictură în care uleiul a început să se cojească... Vin să se oglindească în lac. Mult drum mai străbat şi ele, numai să se oglindească în cloaca asta ! Uite, ţiţa, şi uite cosmosul. *(Privind copilul care suge)* Nici cosmosul n-a fost înţeles bine... dar-mite ţiţa asta ! Nu e bine să le ştii de pe acum pe toate... Eu ar trebui să le ştiu *de pe acum*... Vine şi momentul cînd trebuie să ştii tot ce se poate şti... pentru că pleci. Şi să pleci... ştiut... şti-ind... Doldora de cunoştinţe şi... Palid... *(Pauză)* Steaua aceea parcă anume s-a ivit, să-mi dea şi mie o aureolă... Bruma mea de aureolă... Că am adus pe lume un om... *(Început de cîntec)* Port aureola ca o copcă, plină cu-necaţi în Dumnezeu. *(Privind copilul care suge)* Satură-te, băiete... Măcar o dată. Ca să-ţi poţi aminti, cînd ţi-o fi mai rău, şi laptele pe care l-ai supt... Eu asta mi-am amintit adineauri... în timp ce albeam... într-adevăr am albit... *(Dîndu-şi cu mîna prin păr)* Părul mi-a obosit cel mai repede. Acum am plete de stafie. Simt eu că s-a uşurat din-tr-o dată. Pe vremuri părul meu conţinea aur... şi cădea greu pe umeri. Şi dacă-l încercai cu dinţii — vedeai că e aur curat... *(Plînge)* Am fost o clipă una din marile bogăţii ale ţării. *(Revenindu-şi)* A, şi gustul acela de lapte... Ce am învăţat eu acolo *înă-untru*, e că toate lucrurile sînt legate între ele. Şi deodată m-am pomenit ruptă, dislocată, aruncată afară din lume. *(Speriată.)* Mă născusem ! *(Luminată)*

În prăbuşirea aceea imensă fără nume dintr-o dată am simţit pe buze ţiţa mamei... Izvorul de lapte... *(Către prunc)* Ei, ce zici ? Pe pămîntul ăsta încă mai curge lapte şi miere. *(Ascunzîndu-şi sînul în bluză)* Uf, mă durea de plin ce era. Bine că s-a mai dezmorţit... Mă simt mai uşoară acum... *(Privind apa care s-a ridicat şi mai mult)*... şi voi putea să plu-tesc în voie. *(Ţipă cuprinsă dintr-o dată de disperare)* Nuu ! *(Îşi revine, pune copilul în coşciugul care şi el s-a mai înălţat. Dulce)* Acum fă nani ! Ce să-ţi cînt ? Ce să-ţi cînt ? *(Caută o melodie... apoi rămîne pierdută pe gînduri, auzind curgerea apei)* Cîntă apele... în locul meu... Acum, că e mai multă lumină se vede şi mai groaznic. Dar nici să ţip n-am voie. S-ar deştepta copilul... S-ar deştepta mortul... Mai bine să cînt... Ce să cînt ? *(Pauză)*

VOCEA : Cu-cu, cu-cu...

IRINA : Ce limpede le văd pe toate. Apa e tulbure, dar capul mi s-a limpezit. M-am limpezit în ape tul-buri... *(Scuzîndu-se)* Dacă aşa a fost vremea ! Apa-rent, totul e-n ordine... *(Ascultă)* Nimeni nu mai cere ajutor. Toţi au fost salvaţi, toţi sînt pe la casele lor. Numai că unele case plutesc la vale... ca nişte mici excepţii. *(Un gînd)* Oare şi casa mea pluteşte ? Oi fi ajuns în Dunăre ? Oi fi trecut de Marea Nea-gră ? Poate că mă legăn acum pe ocean... Unde se varsă Marea Neagră, în care ocean ? În care ocean curg oceanele ? Numai de-ar şti omul meu unde să mă găsească... De-ar veni mai repede cu barca... pînă n-apucă Marea Neagră să se reverse în ocea-nul... negru... *(Privind cu dragoste la copil)* Faci un copil odată şi după aceea toată viaţa te ţii mîndră ca şi cînd în orice clipă ai mai fi în stare să creezi un altul. Femeile sînt foarte lăudăroase. În sinea lor. Prea pline de sine... în sinea lor. De exemplu eu acum... *(Ca şi cînd ar încerca să demonstreze ceva)* Să luăm un exemplu concret... şi banal... Eu... o oarecare... *(Apa îi vine pînă spre gît. Cu mîinile ridicate deasupra capului ţine pruncul încleştat pe coşciugul care pluteşte)*... n-aş mai avea nici un motiv să mai cred în viaţă... Apa-

rent, da, nici un motiv... Ce mă mai ține pe mine legată ? Coșciugul ? Ceea ce am învățat eu *acolo, înăuntru* e că toate lucrurile au o legătură... Dar ce mă mai ține pe mine acum, legată... de casă... de sol ? Apa îmi vine la bărbie. Ca să vorbesc trebuie să-mi țin capul pe spate... Și să văd steaua aia de sus. O singură stea... Poate că acoperișul s-a spart anume ca să pot zări mereu steaua aceea... care n-a apus... dar e parcă mai palidă... pentru că se face ziuă... și va fi și ea inundată de o altă lumină și mai puternică. *(Privind steaua)* Cîtă vreme se mai vede ceva în zare... o rază de stea... sau un pai... speranța nu-i pierdută... Și dacă există o singură speranță trebuie să existe și o jumătate din speranța aceea... și jumătate din jumătate... și așa la infinit... Cei vechi știau ei ce spun ! Ne-au învățat să fim optimiști... la infinit. Uf, ce lăudăroasă mai sînt ! Parcă mă ia o neliniște... Nu știu de ce apa mă neliniștește... Regret numai că n-am avut timp să mă gîndesc prea mult și la el... la omul meu. Odată... *(Încercînd să-și amintească)* Odată, cînd eram însărcinată cu copilul nostru s-a uitat mult la mine... Într-un anumit fel... cum nu mă privise el niciodată... Zic : ce mă tot măsori așa din creștet pînă-n tălpi, că n-o fi alta. Și el mi-a spus... și-i tremura glasul... O clipă, să-mi aduc aminte bine ce mi-a spus... A, da. *(Cu voce stinsă)* Așa cum stai dreaptă cu brațele moi pe pîntecul plin, pari o veche soție de voievod ținîndu-și ctitoria. Și parcă-aud un glas venind de dincolo de dispariția materiei : „Noi, Ion și Ioana, cu puterile noastre, am durat acest sfînt copil, întru veșnica pomenire a acestui soare și-a acestui pămînt...“ *(Pauză)* Curios cum mi-am adus aminte de asta tocmai acum cînd îmi vine apa la buze. Parcă iarăși aș fi cu burta la gură... *(Senină)* E burta cea mare a mării... Eu mi-am făcut datoria... *(Zîmbind)* Balena a făcut totul. S-a simțit pînă la sfîrșit răspunzătoare de soarta celui pe care Dumnezeu i-l sădise în pîntec. L-a depus teafăr pe uscat... *(Jale)* Uscatul era un coșciug... *(Plînge. Sec)* Bine că nu mai plouă.

Asta e o cucerire a uscatului. Sînt la jumătatea jumătății de speranță. Aproape de infinit... Dincolo de vuietul monoton și meschin al apei urechea mea prinde plescăitul lopeții care se înfige curajos în valuri. *(Ascultînd)* Da... aud o lopată... Se înfige nu în pămînt, în țărînă, ci în apă... Sînt sigură. Dacă-or fi pierit și cei cu barca ? Vin cu helicopterul. Îi salvează pe toți cei rămași în mijlocul puhoaielor, nu e lăsat nimeni la... voia întîmplării. Bine c-a dat Dumnezeu și s-a spart acoperișul să ne vadă sus. Parcă-l aud pe viteazul acela... tot un oarecare... ca și mine, povestind la ai lui cum a coborît el din helicopter prin acoperiș în casa inundată... *(Imitînd)* Și cînd mă uit, văd un copil plutind deasupra apelor... Și cînd să iau copilul, văd că ceva din adînc îl ținea deasupra. Și cînd mă uit iar, văd că ce-l țineau deasupra... erau mîinile mamei. Bietele mîini ! Se încleștaseră pe mititel și nu-l lăsau să moară... să-l ia valurile... *(Luminată de fericire)* Mă, și copilul respira... *(Încalecă pe coșciug, ia pruncul și-l ridică deasupra capului. Inundată de o lumină a unei imense bucurii, cu o clipă înainte ca apa să-i treacă de creștet)* Respiră... Hai, respiră, mă. Respiră...

SFÎRȘIT